"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 206 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, syyskuun 22 p:nä—Sat., Sept. 22 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Järviliikenne lopetettavaksi joulukuun 5 p.

SUURIMMAT ONNETTOMUUDET SUURILLA JÄRVILLÄ TAPAHTUVAT JOULUKUUN 5 PÄIVÄN JÄLKEEN

OTTAWA, syysk. 22. — Kun suurimmat ja lukuisimmat onnettomuudet tapahtuvat suurilla sisäjärvillä joulukuun 5 päivän jälkeen, niin on hallituksen taholta tehty esitys viljankuljetuksen lopettamiseksi joulukuun 5 päivänä, jotta toimenpiteen kautta vältettäisiin joka vuosi uudistuvat järkyttävät haaksirikot suurilla järvillä.

Vakuutusyhtiöt ovat jo pitkän aikaa todenneet laivaliikenteen vaarallisimmaksi marraskuun 30 päivän jälkeen, sillä ne eivät myönnä tavallisilla edellytyksillä merivakuutuksia mainitun päivän jälkeen.

Kun tänä vuonna saadaan tavallista runsaampi sato, niin on siitä seurauksena yleinen pyrkimys viljan kuljettamiseen itäänpäin Superiorjärven länsipäästä Port Arthurista ja Fort Williamista niin myöhään kuin mahdollista.

Viljankuljetuksen aikaisemmin lopettamisesta syystalvella on ollut puhetta parlamentin viime istuntokaudella, mutta siitä ei ole ollut mitään tulosta. Hallitus esittää nyt ryhdyttäväksi toimenpiteisiin asiassa. Hallitus ei saata tehdä asiassa muuta kuin jättää yleisen vastuunalaisuuden laivanomistajien kannettavaksi, jos he lähettävät laivoja itäänpäin Fort Williamista joulukuun 5 päivän jälkeen. Mutta laivanvarustajat saattavat tehdä asiasta yhteisen päätöksen, jota hallitus kehottaa tekemään.

Philadelphian poliisin "liiketoimet" paljastuvat

Piirisyyttäjä väittää poliisin tienanneen $2,000,000 lahjuksina salakapakoitsijoilta ja myyntirenkailta vuodessa

PHILADELPHIA, Pa., syysk. 21. — Poliisikapteenia Knoellia vastaan nostetussa lahjomisjutussa on 14 salakapakan pitäjää todistanut maksaneensa poliisille 25 dollaria viikossa "suojeluksesta". Muuankin "koiratorpan" pitäjä selitti maksaneensa poliisille 125 kuussa lahjuksina, mutta vain $100 kuussa vuokraa huoneistostaan. Piirisyyttäjä Monaghan on arvellut, että poliisi on "ansainnut" n. $2,000,000 vuodessa salakapakoitsijoilta ja väkijuomain myyntirenkailta. Lisäksi on todettu, että poliisi on ollut vuorovaikutuksessa kaupungin pahimpien rosvo- ja rikolliskiklkien kanssa. Juttu eräitä vangittuja ja virasta pidätettyjä poliisivirkailijoita vastaan jatkuu.

Toronton vankileirillä tungosta

Juopumusrikoksista tuomitut vapautetaan ennen vankeusajan päättymistä

TORONTO, syysk. 22. — Toronton vankileirillä vallitsee niin suuri tungos, että viranomaiset ovat pakotetut vapauttamaan useimmat tuomitut kun he ovat kärsineet puolet rangaistusajastaan. Ainoastaan viinaksien salakauppiaat saavat kärsiä täyden rangaistusajan. Kymmenittäin vankeja nukkuu tilan ja vuoteiden puutteen takia permannolla.

Ikävimmäksi seikaksi ilmotetaan se, että tungoksen vuoksi vankeja ei voida eristää, vaan joutuvat nuoret ensikertalaiset yhteen pilaantuneiden rikollisten kanssa.

Kun Ontariossa on tapana tuomita vanhuudeneläkeijässä olevat työkyvyttömät ja varattomat vanhukset vankileirille, niin ovat vanhukset tulevan talven aikana entistään vaikeammassa asemassa.

SEITSEMÄN MILJOONAN DOLLARIN TAPPIO POSTILAITOKSELLE

Windsor, Ont., syysk. 22. — Täällä koolla olleessa postinkantajain kokouksessa on väitetty, että ulkomaalaisten aikakauslehtien ja magazinekirjallisuuden kuljettamisesta aiheutuu postilaitokselle tappiota, sillä niiden kuljettamisesta aiheutuu menoja noin seitsemän miljoonan dollaria enemmän kuin tuloja. Tästä syystä vaativat postinkantajat niiden postimaksuja korotettaviksi.

Lentävä taivaankappale tappanut kaksi miestä

Suuri meteori putosi maahan Intiassa

KALKUTTA, Intia, syysk. 21. — Jaluan piirissä sijaitsevaan Kanthin kylään putosi suunnaton meteoori toissa päivänä, surmaten kaksi miestä. Miehet olivat työskentelemässä pellolla, kun avaruudesta äkkiä ilmaantui tulinen meteori. Toinen miehistä joutui suoraan meteorin tielle ja hänen ruumiinsa hajosi atoomeiksi, niin ettei miehestä löydetty mitään jälkeä.

Tulinen metallimassa räjähti sellaisella voimalla, että pauke kuului 20 mailin päähän. Se teki maahan pudotessaan 10 jalkaa leveän ja 20 jalkaa syvän kuopan. Asiantuntijat ovat saapuneet tarkastamaan osaa siitä, mikä oli jäänyt kokonaiseksi, ja joka painoi n. kaksi tonnia.

Kolme päivää takaperin ilmoitettiin, että muuan suuri meteori oli Santaremin kaupungin yläpuolella Portugalissa, melkein koskettaen talojen kattoja, ja räjähtäen lopuksi suunnattomalla paukkeella.

Imperialistit kinastelevat Genevessä

EIVÄT PÄÄSSEET MIHINKÄÄN YKSIMIELISYYTEEN "ASEISTARIISUMISESTA" — SUURVALLAT VALMISTELEVAT TULEVAA SOTAA

GENEVE, syysk. 21. — Imperialistisen valtojen edustajat, jotka neuvottelivat kansainliiton aseistariisumiskomissionissa yhteisestä päätöslauselmasta, minkä tulisivat esittämään kansainliiton kokoukselle, eivät päässeet yksimielisyyteen sanotun päätöslauselman tekstistä.

Saksan edustaja, kreivi Bernstorff, ei luopunut esityksestään, että määrättäisiin kiinteä aika kansainvälisen varustusten rajoittamiskonferenssin pitämiselle, mutta komitean enemmistö asettui ehdotusta vastustamaan. Sentähden tyydyttiin vain raporteeraamaan komitean enemmistön kanta mielipide-ilmaisuna, eikä päätöksenä.

Tämän päätöksen mukaan on valmistavan aseistariisumiskomissionin johtaja Loudon oikeutettu kutsumaan valmistavan komissionin koolle parhaakseen katsomaansa aikaan.

Jo ennakolta saattoi arvata, että hampaisiin saakka varustautuneet kapitalistivallat eivät tulisi tekemään mitään aseistariisumisasiassa. Moiset neuvottelut ovatkin olleet vain tarkoitetut johtamaan harhaan suurta yleisöä sillä aikaa, kun riistäjävaltiot täydentävät valmistuksiaan tulevan maailmansodan varalta.

Englannin armeijan suurmanööverit

Lontoo, syysk. 21. — Englannin armeijan manööverit, jotka päättyivät eilen antoi "asiantuntijoille" yllättäviä opetuksia. He selittävät, etteivät tankit muodosta enään mitään vakavampaa vaaraa uudenaikaisessa sodankäynnissä, kun on keksitty uusi tankkien vastustamistykki, joka pystyy puhkomaan tankkien panssarin 800:n jaardin päästä sekä 45 asteen kulmasta, siten riistäen tankeilta taistelutehon muualla paitsi pienissä kahakoissa.

Asiantuntijat myöskin tulivat siihen tulokseen, että lentokoneet ovat käytännöllisesti katsoen melkein hyödyttömät tiedustelupalveluksessa tiheään asutuilla seuduilla, kyeten antamaan vain puutteellisia tietoja sotajoukkojen liikkeistä. Lopuksi todettiin, että ratsujoukot ovat edelleenkin tärkeitä tekijöitä sotatoimissa.

Flin Flon rautatien kiskot laskettu

Manitoban pääministeri lyö viimeisen naulan tänään

WINNIPEG, syysk. 22. — Flin Flon rautatie, joka eroaa Hudsonlahden rautatiestä Shemanissa noin kymmenen mailin etäisyydessä The Pasista ja ulottuu noin 90 mailin pituudelta Flin Flon kaivannolle, voidaan katsoa näinä päivinä valmistuneeksi, sillä Manitoban pääministeri Bracken lyö tänään viimeisen rautanaulan kiskojen kiinnittämistä varten.

Rautatie avattanee sen jälkeen väliaikaiselle liikenteelle.

NEUVOSTOLIITTO OTTAA KOTIMAISEN LAINAN

Moskova, syysk. 20. — Keskustoimeenpanevan komitean puhemiehistö on päättänyt tänään laskea liikkeelle uusi kotimainen valtiolaina. Laina tulee olemaan 300,000,000 ruplaa ja on voimassa 10 vuotta, koron ollessa 11 prosenttia.

Kommunismin tutkiminen Torontossa

VIIME SYKSYNÄ VALITTU KOMITEA VAPAUTETTU TEHTÄVISTÄÄN

TORONTO, syysk. 22. — Viime marraskuussa valitsi täkäläinen ammattiyhdistysten keskusneuvosto komitean tutkimaan kommunistien toimintaa ja vaikutusta. Komiteassa olivat kommunistitkin edustettuina.

Eilen illalla pidetyssä keskusneuvoston kokouksessa oli asia jälleen esillä, jolloin kävi selville, että kaksi komitean jäsenistä ei ole enää keskusneuvoston edustajina komiteassa, eikä komitealla ollut mitään esitettäväksi neuvostolle. Mälliveistäjäin edustaja Peel sanoi olevansa kommunisti ja ilmoitti, että puolueensa haluaa tulla tutkimisen kohteeksi, koska se harrastaa yksinomaan työläisten olosuhteiden parantamista.

Jotkut edustajat arvelivat, että tutkimisesta ei olisi "tällä kertaa mitään hyötyä."

Valittu komitea vapautettiin tehtävistään ja asian käsittely jätettiin muilta kohdilta pöydälle. Kysymys saataa tulla uuden käsittelyn kohteeksi seuraavassa keskusneuvoston kokouksessa.

C. P. R. joutuu maksamaan 26 miljoonaa dollaria

Kauppaan sisältyy keskeneräisen jatkon rakennuskustannuksetkin

EDMONTON, syysk. 22. — Kun Albertan maakunnan omistamien rautateiden jatkamistyöt ovat käynnissä, niin on Canadian Pacific rautatie ostaessaan maakunnalta kaikki kolme sen omistamaa rautatietä 25 miljoonan dollarin hinnasta, suostunut samalla maksamaan kaikki ne kustannukset, mitkä ovat aiheutuneet tai edelleen aiheutuvat mainitulsta töistä.

Kun mainitut kustannukset tulevat nousemaan noin miljoonaan dollariin, niin tulee rautateiden lopulliseksi ostohinnaksi noin 26 miljoonaa dollaria.

Vaikka kauppa on alustavasti päätetty, niin tulee sen lopullinen ratkaisu kuitenkin riippumaan parlamentin ja C.P.R:n yhtiökokouksen lopullisesta vahvistamisesta.

C.P.R:n sanotaan pyrkivän pohjois-Manitobaan

Winnipeg, syysk. 21. — C.P.R:n päämies Beatty on ilmoittanut, että Saskatchewan joen yli rakennetaan silta Nipawin kohdalla ja ilmoittanut todennäköiseksi, että Melfortin haararata jatketaan Nipawin'iin. Tämän johdosta lausutaan arveluna, että C.P.R. pyrkii myöskin pohjois--Manitoban kaivosalueille.

Canadan voituotanto ei riitä tyydyttämään kulutusta

REGINA, SASK., syysk. 22. — Saskatchewan Co-operative Creameries nimisen liikkeen päämies J. A. Caulder ilmoittaa, että maan voituotanto ei riitä tänä vuonna tyydyttämään kulutuksen tarpeita, vaan että maanan pitää tuottaa noin 15—20 miljoonaa naulaa voita.

Vuonna 1924 oli tilanne edullisempi, jolloin kyettiin viemään ulkomaille noin 25 miljoonaa naulaa. Caulder sanoi kannattavan paremmin viljellä vehnää kuin hoitaa karjaa, hintojen ollessa viime kevään tasossa. Karjanhoidossa tarvitaan säännöllistä jokapäiväistä työtä ja se on niinollen rasittavampaa.

Italian ja Jugoslavian rajaselkkaukset

Muuan italialainen työmies ammuttu kuoliaaksi jugoslavialaisten rajavartiain toimesta

WIEN, syysk. 20. — Goerzista saapuneet tiedot kertovat rajalla sattuneesta tapahtumasta, joka voi kärjistää Italian ja Jugoslavian välejä. Muuan italialainen työmies tuli surmatuksi, yrittäessään kulkea rajan yli. Jugoslavialaiset rajavartiat ampuivat häntä kohti viisi laukausta yllämainitulla seurauksella. Ei ole tiedossa oliko ammutulla lupapaperit rajanylikulkua varten. Mussolini on kuulemma määrännyt italialaiset viranomaiset toimittamaan tarkan tutkimuksen asiasta.

Valkosankari Laitinen tunnustanut olevansa syyllinen miestappoon

SAANEE SEN VUOKSI LIEVEMMÄN TUOMION KUIN MURHASTA

(Erikoissanoma Vapaudelle)

MONTREAL, syysk. 22. — Täällä on neljänä päivänä käsitelty oikeudessa murhasyytöstä Heikki Laitinen nimistä valkosankaria vastaan, joka viime heinäkuun 7 päivän aamuna tappoi Matti Henrik Enberg nimisen nuoren miehen täällä.

Neuvoteltuaan eilen puolustusasianajajansa kera tunnusti Laitinen itsensä syylliseksi miestappoon ja antautui oikeuden armon varaan. Yleinen syyttäjä sanoi olleensa valmis vaatimaan hänen julistamistaan syylliseksi murhaan siinä tapauksessa, että oikeuden istunnot olisi päättyneet ilman tunnustusta, mutta kun Laitinen oli murhan tehdessään väkijuomain vaikutuksen alainen, eikä niinollen täysin vastuussa teostaan, oli syyttäjä valmis hyväksymään hänen tunnustuksensa syllisyydestä miestappoon, mistä on lievempi rangaistus.

Kun lautakunta oli samoin hyväksynyt Laitisen tunnustuksen, vaikka tuomari lausui selvän mielipiteen Laitisen syllisyydestä murhaan, niin päättyi asian käsittely siihen.

Tuomio julistetaan myöhemmin.

C.P.R. rakennuttaa uusia imusuonia

164 MAILIA VALMISTUNUT LIIKENTEELLE JA 409 MAILIA PITÄISI VALMISTUA TÄMÄN VUODEN KULUESSA

WINNIPEG, syysk. 22. — Täällä sijaitsevasta C.P.R:n läntisten linjojen pääkortteerista ilmoitetaan tämän kesän kuluessa valmistuneen liikenteelle Saskatchewanissa 30 mailin pituisen haararadan Asquithista Sonningdaleen; 18 mailia Melfortista Ebenbridge'n; 28 mailia Maxtonesta Wood Mountainiin ja Albertassa 23 mailia Cassils'ista Scandiaan; ja 65 mailia Clandonaldista Willingdoniin.

Vuoden loppuun mennessä pitäisi valmistua seuraavat Saskatchewanin maakunnassa vireillä olevat rautatietyöt: 20 mailia pohjoiseen Aikins'ista; 12 mailia itään Coderesta; 18 mailia itään Coronach'ista; 37 mailia länteen Wood Mountainista; 18 mailia koilliseen Hattonista; 24 mailia lounaaseen Pennantista; 27 mailia lounaaseen Foam Lakelta; 45 mailia Rosetownista Perdue'n; 20 mailia länteen Unwin'istä; 10 mailia koilliseen Lloydminsteristä; ja Albertassa 70 mailia Willindonista Edmontoniin; 20 mailia koilliseen Bretonista; 75 mailia Rosedalesta Rosemary'n; ja 13 mailia kaakkoon Woolfordista.

Australian satamalakot

Laivakapitalistit koettavat haalia rikkureita

SYDNEY, Uusi Etelä-Wales, syysk. 21. — Laivanvarustajat ovat päättäneet kutsua "vapaata työvoimaa", s.o. rikkureita, lakossa oleviin satamiin, aikoen siten koettaa nujertaa työläisten vastarinnan. Sanotaan että selkaus ei ulotu Sydney'hin, missä työläiset ovat palanneet takaisin työhön unionsa johdon päätöksen mukaisesti.

Joitakin päiviä takaperin päätti satamatyöläisten union johto, että satamatyöläisten lakko on lopetettava. Hallitus oli sitä ennen uhannut, että ellei lakkoa lopeteta, tulee se sovelluttamaan rikoslakia lakon johtajiin, jossa tapauksessa lakon johtajat ja organiseeraajat tulisivat pidätetyiksi ja tuomituiksi vankeuteen. Kun työläisten lakko kaikesta huolimatta jatkui yksimielisenä, saattaen aikaan täydellisen laivaliikenteen pysähtymisen useimmissa australialaisissa satamissa, herätti lakon lopettamismääräys meikoista hämmästystä työläisten keskuudessa ja useissa satamissa kieltäytyivät työläiset palaamasta töihin. Tämän johdosta yrittävät laivakapitalistit nyt haalia rikkureita lakon murskaamiseksi.

JUNARIKKO LONTOON ASEMALLA

Lontoo, syysk. 20. — Eilen aamulla ajoi työmiehiä kuljettava, Grayfordista saapunut juna puskureihin Charing Crossin asemalla. Kolmas matkustajavaunu meni kasaan. Kaksikymmentä matkustajaa loukkautui, joista useat niin vaikeasti, että heidät oli toimitettava sairaalaan.

Laivan kehnous on ollut syynä 16 kuolemaan

VANHA MERENKULKIJA LAUSUU MIELIPITEENSÄ

TORONTO, syysk. 22. — Yli 50 vuotta suurilla järvillä purjehtinut John W. Aston, joka koneenkäyttäjänä on samalla asiantuntija laivojen rakenteen suhteen, on lausunut haastattelijoille, Manasoon haaksirikon ja sen yhteydessä tapahtuneen 16 ihmisen hengen menettämisen johdosta mahdolliseksi, että laivan kylkilevyt ovat murtuneet niittauksistaan.

Aston on ollut paikalla kun laiva on katkaistu ja jatkettu, ja peitetysti viittasi siihen mahdollisuuteen, että laiva olisi murtunut juuri jatkon kohdalta. Omituisimpana seikkana laivan jatkamisessa hän piti sitä, että samaan aikaan ei laivaa levennetty, kuten tämänlaatuisissa tapauksissa on yleensä tapana. Sellainen toimenpide olisi tehnyt aluksen turvallisemmaksi.

Levottomuudet jatkuvat edelleen Espanjassa

Riveran diktatuurihallitus pelkää kukistuvansa ja varustautuu kaikkien mahdollisuuksien varalta

HENDAYE, Espanjalais-ranskalainen raja, syysk. 21. — Huolimatta Madridin virallisista selityksistä, että tiedot kapinahankkeista Primo de Riveraa vastaan olisivat valheellisia, viittaavat tänne saapuneet tiedot kuitenkin siihen, että hallituksen taholta on ryhdytty huomattaviin varokeinoihin uusien levottomuuksien puhkeamista vastaan.

Tiedot kertovat, että Espanjan virallisissa piireissä pelätään kumouksen pikaista puhkeamista, ja itsepintaiset tiedot mainitsevat Madridin ja Barcelonan poliisin vartioivan työkistöasemia ja puistoja sekä siviilivartioita on asetettu pitämään silmällä huomattavien radikaalisten tasavaltalaisten sekä armeijan upseerien asuntoja.

Sisäministeri oli antanut maakuntien kuvernööreille määräyksen, etteivät ne saa sallia mitään sellaisia julkisia kokouksia, jotka voisivat kehittyä vaarallisiksi yleiselle rauhalle.

Katalonian maakunnan joukkojen komentaja on varoittanut pääministeriä siitä, että tyytymättömyys armeijassa oli saavuttamassa arvelutavan laajuuden, ja että pikaisiin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä sen torjumiseksi.

Lakot taasen laajenevat Rosariossa

Työläiset päättäneet yhtyä yleiseen lakkoon

ROSARIO, Argentina, syysk. 21. — Jatkuvan lakkotilanteen johdosta sattui useita vähäisempiä levottomuuksia eri osissa kaupunkia toissa päivänä. Lakossa olevien unioiden työläiset pysyttelivät poissa työstä, samalla kun kaupungin työväestön enemmistö on päättänyt pysyä vaatimuksissaan parempien palkkojen ja työolojen saavuttamisesta, uhaten yhtyä tänään yleiseen lakkoon, jos lakko tulee alkamaan.

Paikallinen ammattijärjestö on päättänyt kutsua työläiset yleislakkoon, joka tulee käsittämään kaikki liike-elämän alat sekä kaupungin yleishyödylliset laitokset. Torstaina yhtyi viisi uniota lakkoon toisten lisäksi.

Satamatyöläiset ovat onnistuneet pysähdyttää koko liikenteen Rosarion satamassa vastalauseena työnantajain yritykselle palkata järjestymätöntä työvoimaa. Varastohuoneiden työläiset, jotka ovat muodostaneet union, ovat esittäneet 30 prosentin palkankoroituksen, uhaten yhtyä lakkoon, jos heidän vaatimuksiinsa ei suostuta.

Viranomaiset ovat suuresti hermostuneet sen johdosta, että työselkkaukset, jotka ovat jo kuukausimääriä esiintyneet Argentinan toiseksi suurimmassa satamakaupungissa, Rosariossa, uhkaavat levitä Buenos Airesiin, Argentinan suurimpaan kaupunkiin. Tämä tulisi merkitsemään yleislakon laajentumista koko maata käsittäväksi taisteluksi.

— Sitten Jerusalemin antautumisen vuonna 134 e. Kr. ei maailmassa ole ollut hebreankielellä merkittyä rahaa, ennenkuin sitä lasketiin tänä vuonna liikkeeseen Palestiinassa.

Kapinaliike Venezuelassa saavuttanut suuren laajuuden

Hallituksen ilmoitus kapinan kukistamisesta osoittautunut valheelliseksi

BARANQUILLA, Colombia, syysk. 20. — Vastoin Venezuelan diktaattorin Gomezin "rauhoittavia" tietoja sisältävät sanomalehdet Colombiaan saapuvien turvapaikkaoikeutta etsivien venezuelalaisten kertomuksia kapinaliikkeen jatkumisesta. Kapinan johdossa sanotaan olevan kenraalit Torres ja Garcia, jota vielä pitävät puoliaan 500:lla aseistetulla miehellä. Carabobon valtiossa on 800 miestä kapinassa kapteeni Chirinon johdolla, ja Curumanan valtiossa 400 miestä kapinassa eversti Sanchezin johdolla, jonka lisäksi on vielä yksi kapinallinen ryhmä Panaquibossa. Tarkan sensuurin vuoksi on mahdotonta saada tyhjentäviä tietoja Venezuelan tapahtumista.

Fascistisen diktatuurin lujittaminen Italiassa

Kansa saa tästä lähtien äänestää vain niitä ehdokkaita parlamenttiin, joita fascistien suurneuvosto suosittelee

ROOMA, syysk. 21. — Mussolinin päätös esittää parlamentille laki, jonka mukaan fascistinen suurneuvosto, mikä tätänykyä toimii fescistipuolueen korkeimpana johtona, mutta tosiasiassa samalla hallitsee maata, koroitetaan erikoiseksi hallintoelimeksi, tulee merkitsemään sitä, ettei millään muilla aineksilla tule enään olemaan tekemistä valtiollisissa asioissa ja politiikassa, kuin johtavalla fascistisakilla.

Nyt tekeillä olevaa fascistista "uudistusta" on verrattu katoolisen kirkon harvainvaltaiseen johtojärjestelmään. Samalla tavalla kuin paavi nimittää kardinaalit, jotka vuorostaan nimittävät paavin seuraajan, samalla tavalla Mussolini tulee tästä lähtien nimittämään fascistisen suurneuvoston jäsenet, jotka vuorostaan nimittävät hänen seuraajansa, silloin, kun paikka tulee avoimeksi. Näin tulee fascistinen terrorivalta jatkumaan.

Fascistinen suurneuvosto tulee kontrolloimaan kuninkaan ja parlamentin valtaa

Fascistinen suurneuvosto on kokoontapantu senaatin ja edustajakamarin presidenteistä, kaikista ministereistä sekä fascistisen järjestön pääjohtajista, ja on se aina ollut huomattavin "neuvoa-antava" elin Mussolinille. Nyt tehdään tästä elimestä hallitukseen välittömästi liittyvä laitos. Sen tehtävänä tulee olemaan fascististen kandidaattien asettaminen parlamenttia varten, ja vain näistä nimitetyistä ehdokkaista saa kansa äänestää vaaleissa. Edelleen tulee nimittämään ehdokkaat pääministerin seuraajaksi ja tulee sillä olemaan ratkaiseva vaikutus hallintovirkamiesten nimittämisessä, muodostuen siten johtavaksi "neuvoa-antavaksi" elimeksi kuninkaalle ministereiden ja allivaltiosihteerien nimittämisasioissa.

Tämä laki tulee vahvistettavaksi ensi joulukuussa, ja sen voimaantulon jälkeen on fascistisen harvainvallan hallituskoneisto täydellinen. Kansalla ja kuninkaalla ei tule enään olemaan mitään tekemistä politiikassa.

Nikkeliä ja platinaa Saskatchewanissa

Malmissa sanotaan olevan platinaa noin 30 dollarin arvosta tonnia kohden

WINNIPEG, syysk. 22. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan on Saskatchewanin maakunnan pohjois-osassa löydetty Rotten Lake piirissä, länteen Reindeer Lakesta, arvokas metallisuoni, mikä eräässä kohdassa kohoaa noin 16 jalkaa leveäksi, noin sata jalkaa pitkäksi ja 40 jalkaa korkeaksi kukkulaksi. Siitä otetut näytteet ovat osottavat sen sisältävän arvokkaita metalleja noin sadan dollarin arvosta tonnia kohden. Metalli on etupäässä nikkeliä, mutta platinaa väitetään olevan tehtyjen kokeiden perusteella noin 30 dollarin arvosta tonnia kohden.

Nikkelipitoisuuden sanotaan olevan huomattavasti korkeamman kuin Sudburyn alueen rikkaimman Creighton kaivannon malmissa.

SUURI PETKUTUSJUTTU KUBASSA

Havana, Kuba, syysk. 21. — Ent. kunnallinen rahastonhoitaja Jose Velasquez on vangittu syytettynä väärien veromerkkien levittämisestä. Poliisi ilmoittaa päässeensä selville suuresta petkutuskoplasta, joka on laskenut kauppaan yli miljoonan dollarin arvosta Saksassa tai Meksikossa painettuja väärennettyjä veromerkkejä.

Tarkemmat tiedot voimaoikeuksien lahjottamisesta

LAHJOTUS OLI TODELLISUUDESSA TEHTY JO HUHTIKUUN 25 PÄIVÄNÄ

WINNIPEG, syysk. 22. — Seven Sisters putousten vesivoimaoikeuksien lahjottaminen Winnipeg Electric Companyn alayhtiölle, Northwestern Power Companylle, leimataan täällä nykypäivien törkeimmäksi teoksi maan luonnonrikkauksien lahjottamisessa voittojen hankkimista varten kapitalisteille, vaikka mainitut vesivoimat olisi saatettu kehittää maakunnan toimesta ja jakaa sähkö kuluttajille kustannushinnasta.

Alkuperäinen väliaikainen sopimus oli tehty jo viime huhtik. 25 päivänä, jolloin oli sovittu yksityisseikoista, jotka liittohallitus äskettäin hyväksyi "maakuntahallituksen pyynnöstä" kuten sisäministeri Stewart ilmottaa. Luovutettujen voimaoikeuksien pääoma-arvoksi ilmotetaan noin 28,000,000 dollaria.

275,000 hevosvoiman vesivoimaoikeuksien lisäksi saa yhtiö 15,280 eekkeriä maata, josta on maksettava vuokraa 500 dollaria vuodessa: Voimaoikeuksista maksetaan vuokraa tuotetun sähkövoiman hevosvoimamäärän perusteella siten, että laitosten ollessa täysin valmiina saattaa vuokra nousta noin 100,000 dollariin vuodessa. Vuokra-aika on 50 vuotta, mutta on maakunnalla oikeus ostaa laitokset arvioidusta hinnasta jo 30 vuoden kuluttua. Vuokra-aika lasketaan lopullisen vuokrasopimuksen tekemisestä, mikä tapahtuu vasta sen jälkeen, kun laitokset ovat valmistuneet.

Vuoden kuluessa rakennussuunnitelmien hyväksymisestä on rakennustöihin käytettävä vähintään miljoona dollaria ja seuraavana vuotena vähintään kaksi miljoonaa. Kolmen vuoden kuluessa pitää olla paikoillaan koneistot, mitkä kykenevät kehittämään vähintään 60,000 hevosvoimaa, josta määrästä maakunnalle on myytävä 30,000 hv. 12 dollarin hinnasta yksiköltä vuodessa.

Sopimukseen sisältyy, että Winnipeg Electricin pitää rakentaa rautatie Whitemouthista putouksille, mikä on välttämätön toimenpide rakennustarpeiden ja raskaiden koneiden paikalle kuljettamista varten.

Määräys "kohtuullisista palkoista" voimalaitosten rakennustöissä ja etupäässä manitobalaisen työvoiman käyttämisestä on samoin otettu sopimukseen.

Rautatien rakennustöihin ryhdyttänee hetimiten

Whitemouthista putouksille rakennettavan rautatien rakennustyöt ilmottaa Winnipeg Electricin johtaja A. W. McLimont alotettavan heti. Rautatie tulee ensimäiseksi raskaaksi sähköistetyksi rautatieksi lännellä.

Kun rautatie on valmis, niin ryhdytään heti muihin rakennustöihin, joihin ilmotetaan tarvittavan kahden tai kolmen vuoden ajan työvoimaa noin 2,500 henkeä niin kesällä kuin talvellakin.

Floridan myrskyn tuhot

Muuan tieto ilmoittaa surmansa saaneiden luvun mahdollisesti kohoavan 1,800:aan

MIAMI, Fla., syysk. 21. — Henkilöt, jotka ovat mukana pelastustöissä ovat tehneet laskelmia, että viime sunnuntaina raivonneessa myrskyssä Floridassa kuoli yli 1,800 ihmistä. Tiedot perustuvat Okeechobee-järvestä etelään sijaitsevalla alueella todetuista uhrien suuresta luvusta sekä farmarien ja maataloustyöläisten luvusta, joiden tiedetään tuhoutuneen niillä alueilla, joita ei ole vielä ehditty täydellisesti tutkia.

Kuolleiden luku Palm Beach kaupungissa nousee 700—800 henkeen. Tässä kunnassa pelastui vain 5 prosenttia rakennuksista vaurioista tai tuhosta, omaisuudelle koituneiden vahinkojen nousessa n. $75,000,000:iin.

Mätänevien ruumiiden ja tulvavesien takia pelätään lavantaudin ja malarian esiintymistä myrskyalueella. Toisilta paikkakunnilta on evakuoitu asukkaat pois ja yritetään desifisioida seutu lentokoneista ruiskutetuilla puhdistusaineilla. Viranomaiset selittävät, että ellei ruumiita saada haudatuiksi 48 tunnin sisällä, täytyy väestön paeta laajoilta seuduilta.

Porto Ricon saarelta tiedotetaan, että siellä on puhjennut influensa lavantaudin lisäksi, ja että kulkutaudit ovat alkaneet tehdä suurta tuhoa.

— Ylä-Itävallassa olevan 50,000 asukasta käsittävän kaupungin oikeuslaitoksen ovet on suljettu, kun rikoksia ja riitajuttuja ei ole pitkiin aikoihin ilmaantunut.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oma äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PERHONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmoitukset 50c. palstatuuma. — Ilmoituksuttoilmoitukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslaseella tai muistorivyistä. — Halutaanko tietoa ja vuotoilmoitukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoitusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoituksiinsa etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takuukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Lähteen alotut ilmoitukset pitää olla konttorissa kello 6 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimenomaisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kominternin kuudes kongressi

Kommunistisen internatsionalen kuudes kongressi oli koolla puolentoista kuukauden ajan. Tämän ajan kuluessa kongressi mitä suurimmalla huolellisuudella käsitteli monia suuria kysymyksiä, joilla kaikilla on erikoinen merkitys maailman vallankumouksliikkeelle. Tällaisia asioita olivat kysymykset kansainvälisestä asemasta ja Kominternin tehtävistä, ohjelma-, sodan vaara-, ja siirtomaakysymykset, sekä NKP:n asemaa ja Neuvostoliiton taloudellista tilaa koskevat kysymykset.

Kuudes kongressi muodosti yhtenäisen ohjelman Kominternia varten. Ohjelmaluonnos oli perinpohjaisen harkinnan alaisena sekä täysistunnossa, että valmistelevasti komissioneissa. Siten syntynyt ohjelma yhdistää kansainvälisen työväenliikkeen ja Venäjän vallankumouksen kokemukset. Ohjelma on osotteena taistelun internatsionalen, Kommunistisen internatsionalen yhtenäisyydestä. Se on marxilais-leniniläinen asevarasto taistelevalle proletariaatille.

Kongressi merkitsi sodan vaaran yhtenään lisääntyvän. Luonteenomaisina nykyisen aseman piirteinä on kapitalistisen vastakkaisuuksien kärjistyminen ja kansallis-vallankumouksellisen liikkeen nopea kasvaminen siirtomaissa ja puolisiirtomaissa. Tämän ohella on Neuvostoliiton poliittinen sekä taloudellinen asema suuresti vahvistunut. Kongressin laatimat teesit osottavat imperialistien Neuvostoliittoa vastaan valmisteltavan sodan olevan vastavallankumouksellisen porvariston luokkasodan proletariaattia vastaan. Sellaisessa sodassa tulee proletariaatin taistelun pohjana olla bolshevistisen ohjelman, jonka mukaan imperialistinen sota on muutettava kansalaissodaksi.

Tässä yhteydessä kiinnitetään paljon huomiota siihen osuuteen, jota sosialidemokraatit suorittavat Neuvostoliittoa vastaan suunnitellun sodan valmistamisessa. Sosialidemokraatit erittäinkin valmistavat aatteellista pohjaa sodalle ja sen alkamiselle. He puhuvat ja kirjottavat "punaisesta imperialismista", "punaisesta militarismista", esittävät bolshevismin fascismin kaltaiseksi jne. Sosialidemokraatit selvittävät proletariaatin diktatuurin olevan yhtenä uuden sodan pääaiheuttajana ja teeskennellen julistavat, etteivät muka ole neuvostoja vaan ovat kommunisteja ja Kominternia vastaan. Sosialidemokraattien tuollainen toiminta on ilmennyt varsinkin viime aikoina ja etenkin Saksassa. Näiden parjaajien rinnalla ovat kunnostautuneet myös trotskilaiset huutaen kommunistisen puolueiden "rämettyneisyydestä", "kulakkien suosimisesta" y.m.

Kongressi tarkasti tarkoin siirtomaiden ja puolittaisten siirtomaiden vapautumistaistelua ja teki niiden johdosta kauas kantavia päätöksiä. Jo kauan sitten Lenin osotti siirtomaiden vapautumistaisteluiden tulevan ja nyt niiden aika on alkanut. Sellainen on mm. alkanut Kiinassa. Kongressi osotti välttämättä seuraavan uuden nousun imperialistien painon alla olevissa siirtomaissa ja antoi leniniläiset tunnuslauseet tälle taistelulle.

Teesit kiinnittävät huomiota myös proletariaatin taisteluun pasifismia vastaan. Sosialidemokraatit ovat porvarien aseina myös siten, että selittävät pysyvän rauhan ja yleisen aseista riisuutumisen mahdolliseksi imperialismia kukistamatta. Tällainen rauhan kuvitteleminen on kokonaan petollista ja eduksi vain sotien valmistajille, joten se myös on joukoille paljastettava.

Kongressi tarkasti maailmansodan jälkeen tapahtunutta kapitalismin kehitystä. Tämän tarkastuksen tuloksena kongressi osotti imperialismin sisältävän uusia, sille luonteenomaisia piirteitä.

Tämän tarkkailun yhteydessä vieläkin tulivat esille koko laveudessaan kysymykset kapitalismin lujittumisesta ja sen kriiseistä. Näiden kysymysten yhteydessä selvisi paljon, joka on mitä tärkeintä kapitalistisen vakiintumisen oikein käsittämiselle ja kapitalismia vastaan käytävälle taistelulle.

Kongressi tuomitsi yksimielisesti ne vahingolliset suunnat, joita viidennen kongressin jälkeen on eräissä Kominterniin kuuluvissa puolueissa esiintynyt.

Kominternin pahimpana haittana sen omassa keskuudessa olivat aikaisemmin yltiövasemmistolaiset, jotka myös koettivat muodostaa oman kansainvälisen järjestönsä. Yltiövasemmistolaiset kukistuivat oppositsionin NKP:ssa jouduttua kukistetuksi.

Trotskilaisuuden häviön jälkeen on pahimpana haittana oikeistosuunta. Sillä on eri puolueissa erilaisia ilmenemismuotoja. Se esiintyy liikanaisena porvarien laillisuuteen alistumisena, unohtaa luokkataistelun syventämistyön, ilmenee vääränä suhtautumisena sosialidemokraatteihin ja muun ohella eräiden ammattiyhdistystoimitsijain taholta siinä, että ne asettavat ammatillisen järjestön velvotukset puolueyhteisyyden yläpuolelle.

Kuudennessa Kominternin kongressissa oli edustettuna lähes 70 osastoa. Edustajien sekä edustettavien lukumäärä oli suurempi kuin aikaisemmissa kongresseissa. Kuudennessa kongressissa oli myös edustettuina useita maita, joista edustajia ei edellisessä kongressissa ollut.

Kominternin kuudes kongressi on suorittanut tehtävänsä. Siihen kuuluville puolueille on annettu selvät suuntaviivat ja yleisohjeet edessä olevalle toiminnalle. Kongresin työ on omiaan mitä suurimmassa määrässä voimistamaan ja varmistamaan Kominterniin kuuluvien puolueiden toimintaa ja siten yleismaailmallista vallankumousliikettä.

Ulinaa ruplista

Veteraani Hinke Bergegren Ruotsissa koskettelee porvarillisten ja sosdem lehtien hälinää sen johdosta, että Ruotsin kaivostyöläiset ottivat vastaan avustusta myös venäläisiltä ja pääasiassa juuri venäläisiltä, koska muilta ei ollut sanottavasti saatavissa. Hän ottaa esimerkiksi tanskalaisten työnostajain sulkuvimman viime vuosisadan lopussa, jolloin työväenliike alkoi maassa varttua, sulkuvimman, joka 1899 johti 35,000 työläistä, naista ja miestä kadulle. Ulkomaalaiset työläiset rientsivät kuitenkin kadulle viskattujen avuksi, saksalaiset lähettivät 194,000 kruunua, englantilaiset 74,000, yhdysvaltalaiset 68,000 ja ruotsalaiset pienestä maastaan 60,000 kruunua, ja kaikkiaan jaettiin sulkuun julistetuille 3 miljoonaa kruunua avustusta. Silloin ei näet ollut työväenluokan keskuudessa kristinsielua, joka olisi paheksunut sitä, että sulkulaiset ottivat vastaan ulkomaista avustusta. Silloin pidettiin päinvastoin luonnollisena, että toverit avustivat toisiaan.

Mutta nyt sen sijaan on itsessään työväenleirissäkin ulvottu äänet käheiksi sen johdosta, että kaivostyöläiset ovat ottaneet vastaan venäläistä avustusta. Sosdem lehdistä on venäläinen avustus halveksittavaa ja arvotonta.

Mutta miksi ei ole haukuttu *italialaisia seikkailijoita*, jotka tipahtivat napamerimatkallaan ja *ottivat vastaan apua venäläisiltä*, Krasinilta? Vai onko asian laita sellainen, että Venäjältä saavat ottaa vastaan apua kaikki muut, mutta eivät työläiset?

Porvarillisten ja sosdem lehtien esiintyminen Ruotsin kaivostaistelussa on suurin häpeämättömyys mitä maan työväenliikkeessä on koskaan koettu. Liikkeen nuoruudessa olisi tällainen ollut kokonaan mahdotonta. Mutta silloin ei myöskään ollut sellaisia otuksia, jotka ovat luikertaneet liikkeeseen ja sen avulla arvopaikoille, huomauttaa Bergegren.

Järjestön asiat

TILIKERTOMUS

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN TILEISTÄ TAMMIKUUN 1 P:STÄ KESÄKUUN 30 P:ÄÄN 1928

Tulot:

Jäsenverosta		$900.40
Tarpeista		52.70
Rahanvälityksistä		5526.11
Valistusrahastoon		308.39
Välityspalkkiot		105.90
Näytelmien vuokraa		4.00
Keräyksistä tuloja:		
Suomen metallityöl.	$144.90	
Suomen punaorpojen	25.00	
Suom. poliit. vank. puolustus	153.45	
Karjalan punaupseerikoulu	25.00	
		348.35
Lainayhdistyksen osake ja korko		13.44
Korkoa talletustililtä		36.47
New Finlandin osaston kassa		347.72
Kassasiirto, tammik. 1 p.		1794.71
		$9438.19

Menot:

Osastojen tarpeita	$20.98
Rahanvälitystilitykset	5596.00
Järjestäjän palkkaa	58.04
Suomen metallityöl. tilitys	300.00
Konttorin vuokra 6 kk.	120.00
Konttoritarpeita	13.20
Postitus ja sähkösanomat	64.84
Sihteerin palkkaa 6 kk. @ $100.00 ja edelliseltä vuodelta $20.00	620.00
Lakimieskuluja	6.00
Työv. urh.liiton edustajain Toronton matka ja tp. k:n edustajain matkak. Sudburyyn	96.30
Talletustilille siirretty	536.47
RAHAA KASSASSA	2006.36
	$9438.19

SELOSTUS VAROISTA JA VELOISTA KESÄKUUN 30 P., 1928

Varat:

Konttorikalustoa ja tarpeita		$200.00
Näytelmävarasto		120.00
Saatavaa osastoilta		220.79
Rahaa talletustilillä		2884.56
RAHAA KASSASSA		2006.36
		$5431.71

Velat:

Keräysrahastoja tilittämättä:		
Suomen metallityöl.	$37.95	
Suomen punaorpojen	25.00	
Suomen poliitt. vank. puolustus	153.45	
Karjalan punaupseerikoululle	25.00	
		241.40
Sioux Lookoutin os. kassa		156.40
New Finlandin os. kassa		347.72
Vapaus välitysvelkaa		332.90
Velkaa osastoille		11.70
PUHDAS OMAISUUS		4341.59
		$5431.71

TILINTARKASTAJAIN LAUSUNTO

Olemme tänään tarkastaneet Canadan Suomalaisen Järjestön (laillistettu) tilit 1 p:stä tammikuuta, 30 p:ään kesäk., 1928, ja havainneet ne esitettyjen tulo- ja menotodisteiden mukaan oikein kirjoihin merkityksi sekä, että kirjat ovat kunnossa ja tilinpäätöksen edellyttämä käteiskassa $2006.36 oli olemassa. Tarkastimme myös kassatilin edellyttämän käteiskassan tarkastuspäivänä.

Torontossa, 19 p. syysk., 1928.

E. RAUTIAINEN. LAURI NURMIAHO.
(Toronton osaston valitsemat tilintarkastajat.)

Huom. Edellä esitetyssä tiliselostuksessa ilmenevät keräysavustukset on lähetetty määräpaikkaansa ja tehty $500.00 siirto kassatililtä toimeenp. komitean talletustilille.

Tilien tarkastuksen viipymiseen nähden voin mainita, että se johtuu siitä, että toinen valituista tilintarkastajista on ollut sairaana ja varatilintarkastajat valitsi Toronton osasto vasta t.k. 16 p.

Toverillisesti, A. T. HILL, siht.-rahastonhoitaja.

Canadan lapsityölait

Lapsityökysymyksen laajuus.

On mahdotonta edes suunnilleen arvioida Canadassa vallitsevan lapsityökysymyksen laajuutta. Jokaiselle joka on syventynyt maan teollisuusasioihin on selvää, että kysymys lapsityöstä on vaikea probleemi, joka voidaan sellaiseksi olettaa, jos ei mistään muusta, niin työantajien jatkuvasta ja itsepintaisesta vastustuksesta kaikkia alaikäisten työkelpoisuutta koskevien lailtisten ikärajojen korottamisyrityksiä vastaan.

Liittohallituksen julkaisemat, ihmisten elämää koskevat tilastot ovat niin ryhmitetyt, että niistä on mahdotonta tarkalleen määritellä kuinka suuri prosenttimäärä tämän maan palkkatyöläisistä on nuoria työläisiä. Hallituksen luokittelussa on kaksi ryhmää — 10—14 ja 15—25 ikävuoteen. Ilmeisesti toisen ikäluokan alimmat ikävuodet ovat tärkeät lapsityötilastojen laatimiselle, mutta ei ole olemassa keinoja näiden tietojen erottamiseksi tai arvioimiseksi. Vuoden 1911 väenlaskussa ilmeni 25,153 10—14 vuotiasta lasta olevan palkkatyössä, joista 5,399 oli maanviljelyksessä ja loput muilla työaloilla.

Kirjasessaan "The Juvenile System of Ontario", mikä julkaistiin 1903 Canadan lasteh hyvinvointineuvoston toimesta, tekee J. D. Coles rajotetun yrityksen tämän probleemin arvioimiseksi. Tämä yritys on kuitenkin verraten vähäarvoinen kirjasessa käytetyn metodin ja tarkastetun alueen ko'on tähden. Tyydyttävimmät tiedot Canadassa palkkatyössä olevien, alle 16-vuotiaiden lasten lukumäärästä on Canadan lasten hyvinvointineuvoston sihteerin, neiti Whittonin artikkelissa, mikä julkaistiin Canadian Congress Journalissa maalisk. 1927. Tämä artikkeli osotti 134,000 10—16-vuot. poikaa ja tyttöä olevan palkkatöissä Canadassa, joista 56,300 oli poikia maanviljelystöissä, ja 77,700 poikia ja tyttöjä muilla työaloilla. 10—15-vuotiaiden ryhmään kuului 66,000 työssä käypää lasta, joista 35,700 oli teollisuuden palveluksessa ja 30,300 maanviljelyksessä. Voidaan mainita, että numerot maanviljelystöissä olevista ei sisällä tyttöjä, ollen saatavissa olevat tiedot ainoastaan poikia koskevia.

Nämä numerot ilman lisäselitystä osottavat, että lapsityöprobleemi Canadassa on vakava, ja kun muistetaan, että Canada on teollisen kehityksen kyynyksellä, niin tulevaisuuden mahdollisuudet ovat hyvin arveluttavat. Seuraava artikkeli, joka on lyhyt, valmisteleva tutkielma, koskien alaikäisten työkelpoisuusikärajoja koskevaa lainlaadintaa Canadan maakunnissamme, voi niin ollen olla kiintoinen.

Yleisiä kieltosäädöksiä ei ole olemassa.

Yhdessäkään maakunnassa ei ole yritetty laatia yleistä lapsityölakia, joka kieltäisi alaikäisten työskentelemisen missään teollisuudessa tai työalalla. Kaikki säännöstelyt alaikäisten käyttämisestä ovat löydettävissä tehdaslaeissa tai muussa lainlaadinnassa koskien määrätyitä teollisuusalueita. Eri koululaeissa on kylläkin nimellisiä yleisiä rajotuksia, jotka ovat tarkotetut sellaisten lasten palkkatyössä käynnin ehkäsemiseksi, jotka ovat vielä siinä iässä, että heidän on pakollisesti käytävä koulua. Mutta hyvin tiedetään, että tämä viimeinen ehto menettää tehoisuutensa tekemällä poikkeuksia niihin kohtiin, jotka juuri koskevat sitä osaa alaikäisiä, jotka ovat pakotetut palkkatyöhön taloudellisista syistä, ja näiden takaporttien ohella, koululakien täytäntöönpano on useimmissa tapauksissa epäsäännöllistä ja epäluotettavaa. Joka tapauksessa nämä lait eivät yleensä käsitä 14—16-vuotiaita joista muodostuu tärkein kohta lapsityökysymyksessä, sillä juuri tässä iässä työläisvanhempien lapset ovat pakotetut työn etsintään, ja ovat nuoruutensa ja kokemattomuutensa tuloksena pakotetut niin kutsuttuihin umpikuja-työaloihin, s.t.s. työskentelyyn töissä, jotka voivat kestää pari vuotta, mutta sitten jättää heidät valmistumattomina hyödylliseen työhön tulevaisuudessa.

Kaivostyö.

Voimassa olevain lakien perusteella on Albertassa kielletty alle 16-vuotiaiden poikain työskentely kaivannoissa, alle 14-vuotiaiden poikain työskentely kaivannoissa niin maan alla kuin päälläkin, eikä tyttöjä sallita työskentelevän kaivannoissa lainkaan. British Columbian hiilikaivannoissa poikien ikäraja maan alla työskentelyyn nähden on 16, maan päällä 14, eikä minkäänikäiset tytöt saa olla muussa kuin konttorityössä. British Columbian metallikaivoksissa ikäraja on ainoastaan 12 vuotta, ilman minkäänlaista rajotusta maan päällä työskentelevien lapsien iästä, ja rajotus, joka kieltää tyttöjen työn, koskee ainoastaan työtä maan alla.

Ontariossa alle 16-vuotiaita poikia ei saa pitää työssä edes kaivantojen päällä eikä alle 18-vuotiaita maan alla.

Tyttöjä ja naisia ei voida käyttää muussa kuin konttorityössä. Nova Scotiassa alle 16-vuotiaiden poikien kaivoksissa tai kaivantojen päällä ja kaikkien tyttöjen työskentely on kielletty. Quebecissä alle 15-vuotiaat pojat ovat kielletyt työskentelemästä maan alla, ilman mitään säännöstelyjä maan päällä työskentelevien suhteen; ja tyttöjen työ kaivoksissa on kielletty. Saskatchewanissa eivät alle 14-vuotiaat pojat eivätkä naiset ja tytöt saa työskennellä kaivoksissa. Manitobassa, Prince Edward Islandissa, ja New Brunswickissä ei ole minkäänlaista kieltävää lainsäädäntää. Manitoban maakunnassa se on vakava laiminlyönti ja tulisi sen saada huomiota puoleensa.

Ylläoleva katsaus kaivostyötä koskevaan lainlaadintaan osottaa, että korkein ikä johon lapsityö on rajotettu on 16 vuotta (lukuunottamatta Ontarion maakuntaa jossa työ maanalla on kielletty alle 18-vuotiailta). Tämä on hyvin huono lainlaadinnallinen saavutus ja alin standardi, jota olisi koetettava saavuttaa pitäisi olla 18 vuotta kaivoksissa ja louhimoissa työskentelyä varten.

Tehdastyö.

Tehdastyö on kielletty alle 16-vuotiailta lapsilta Ontariossa, mutta täsäkin on mahdollisuudet poikkeukseen yli 14-vuotiaiden suhteen. Quebecissä ikäraja työskentelyyn tehtaissa on 14 vuotta. Manitobassa alle 14-vuotiaat pojat ja alle 16-vuotiaat tytöt eivät saa työskennellä tehtaissa, joissa on kolme tai useampia työläisiä työssä. Nova Scotiassa alle 14-vuotiaat eivät saa työskennellä tehtaissa muulloin kun heinäkuusta lokakuuhun, jolloin lapsia voidaan käyttää hedelmien ja vihanneksien valmistamisessa kannuttamista varten, y.m. New Brunswickissä ei ole asetettua alinta rajaa, mutta tätä lakia täytäntöönpaneva lautakunta voi kieltää alle 14-vuotiaiden poikien ja alle 18-vuotiaiden tyttöjen työskentelemisen tehtaissa, joissa työ katsotaan vaaralliseksi tai epäterveelliseksi. B. C:ssa nuoremmat kuin 15-vuotiaat eivät saa työskennellä muissa kuin kala- ja hedelmänpakkausteollisuuksissa. Saskatchewanissa on nuorempien kuin 14-vuotiaiden poikien ja 15-vuotiaiden tyttöjen käyttäminen työssä kielletty ja Albertassa tehdastyö on kielletty kaikille alle 15-vuotiaille sellaisissa tehtaissa, joissa on vähemmän kuin viisi työläistä. Prince Edward Islandissa ei ole minkäänlaista lakia, joka rajottaisi lapsityötä.

Nämä säädökset ovat epäsäännöllisiä ja riittämättömiä. Alin standardi, joka olisi saavutettava, olisi alle 16-vuotiaiden lasten tehtaissa työskentelemisen kieltäminen, korkeamman ikärajan ollessa välttämätön vaarallisissa ja epäterveellisillä työaloilla.

Työ verstaissa ja konttoreissa.

Ontariossa alle 14-vuotiaat henkilöt eivät saa olla työssä työpajoissa, eli verstaissa, samanlainen säädös ollen voimassa Manitobassakin. Nova Scotiassa ei ole erikoista lakia, joka koskee työtä pajoissa, ja British Columbiassa ainoa voimassa oleva säädös koskee alle 14-vuotiaiden käyttämistä leipomoissa. Albertassa ei voida alle 15-vuotiaita lapsia käyttää missään työpajoissa. New Brunswickissa ei ole erikoisia lakeja lukuunottamatta koululakeja. Saskatchewanissa ja Prince Edward Islandissa ei ole tällaisia lakeja lainkaan.

Alle 14-vuotiaita poikia ja alle 16-vuotiaita tyttöjä ei voida käyttää työssä Quebecissä. Konttorityötä koskevia lakeja on ainoastaan Ontariossa, Albertassa, Manitobassa ja Quebecissä, joissa ikärajoiksi asetetaan samat kuin tehdastyössäkin.

Liittohallituksen lainlaadinta.

On olemassa liittohallituksen laki koskien alaikäisten käyttämistä laivoilla, joka kieltää alle 14-vuotiaiden työskentelyn; mutta tämäkään laki ei koske Canadan sisävesistöjen laivoja.

Yleisen lain tarve.

Ylläoleva lyhyt katsaus on koskettellut työlakien eri vaiheita, sillä nykyisin voimassaoleva lainlaadinta on niistä muodostettu. Yleensä voidaan sanoa, että ensimäinen lainlaadinta, koskien nuorten käyttöä, on löydettävissa tehdaslaeissa. Joskus on ollut mahdollista suurella vaivalla saada lainlaadintaa muilla aloilla. Työikärajojen käsitteleminen tällaisin keinoin on havaittu epätyydyttäväksi ja kykenemättömäksi käsittelemään probleemia kokonaisuudessaan. Teknillisiä kysymyksiä syntyy näihin sisältyvien työalojen tulkinnasta. Yksistään sanalle 'tehdas" annetaan erilainen tulkinta ja sovelluteta erilailla eri maakunnissa. Ainoa keino, jolla voidaan alin työaikakysymys ratkaista, on yleinen laki, joka ehdottomasti määrittelee, että alle määrätyn iän olevia henkilöitä ei voida käyttää työssä. Koululakien tulisi olla yhdenmukaiset tämän yleisen kiellon kanssa, ja sellaiset että niitä ei voitaisi karttaa jonkun työhön haluavan lapsen köyhyyden tähden. Sellaisten lasten ylläpitäminen on toinen probleemi.

On vielä monta piirrettä lapsityökysymyksessä, jotka tarvitsevat huolehtimista, joiden joukosta voidaan tärkeimpinä mainita: yötyö, työskentely vaarallisissa ja epäterveellisissä työaloissa, työtuntien määrittely, ammattiopetus, ja erittäinkin alaikäisten miespuolisten minimipalkka. Mutta lapsityökysymyksen riittävän käsittelyn perusteena on yleisen kiellon laatiminen, joka vähintäin kieltäisi alle 16-vuotiaiden työssä käymisen.

J. L.* Cohen.

Töllin vaarin juttuja

Jo ottaa olkileipä Keski-Euroopan porvarit. Ja siinä sivussa taitaa samalle sapuskalle joutua läheiset naapuritkin. Saksassa ovat nimittäin kommunistit — ketkäpäs muut — ryhtyneet valmistautumaan ihan avotmeen taisteluun, kiskaistakseen porvarillisen järjestelmän päältä turkin kuin ketun nylkijä, jättäen karvasen puolen sisälle ja pannakseen sen sitten laudan palasen päälle kuivahtamaan. Ainakin tällaisiin ajatuksiin tulee, kun lukee seuraavan pätkän, joka on julkaistuna eräässä äsken ilmestyneessä europalaisessa porvarilehdessä: ".... sähköttää lehdelleen, että saksalaiset kommunistit varustautuvat ja asestautuvat avoimeen taisteluun. Senjälkeen kun 400 poliisimiestä täytyi ilmoittautua sairaaksi erään toistaiseksi tuntemattoman myrkytyksen takia Hindenburgin vierailun aikana Leipzigissä, ovat Saksin kommunistit vilkastuttaneet toimintaansa. Lähellä Chemnitziä sijaitseville Dittersdorffin kukkuloille ovat he perustaneet leirin Voroshilovin malliin ja siellä pidetään joka lauantai ja sunnuntai taisteluharjoituksia. Punaisille rintamasotilaille annetaan opetusta yleisesikunnan karttojen ymmärtämisessä, kenttäpalveluksessa, ammunnassa y.m. Heille annetaan perusteellista sekä teoreettista että käytännöllistä harjotusta tehtaiden valtauksessa, nykyaikaisessa katutaistelussa ja panttivankien otamisessa. Punaisten joukkojen yleisesikunta istuu Chemnitzissä, josta se antaa hälyytysmerkit joukoilleen ihan julkisilla signaaleilla. Marssiharjoituksia pidetään kolmasti viikossa. Kommunistit eivät salaakaan, että kouluuttavat sotilaita vallankumousta varten." ".... Lähellä Leipzigiä pidetyt suuret taisteluharjoitukset osoittivat, että kommunistien joukot ovat aikatavalla jo harjoitettuja. Katsomassa olleet vanhat sotilaat antoivatkin heistä tunnustuksensa. .."

Näin se porvarilehti kirjoittaa. Ja on kamalasti kauhuissaan, että kommunistien annetaan tuolla tavalla tehdä. Ihan silmien edessä. Julkisesti vain valmistautuvat pylläyttämään tämän suloisen porvarillisen yhteiskunnan nurin. Lehti tunnustaakin, että mitkään muut tuollaista pitkälle menevää häikäilemättömyyttä eivät osoitakaan kuin kommunistit. Ja itkee krokodiilin kyyneleitä, että kun tässä on yhteisillä ponnistuksilla sodan jälkeen saatu yhteiskunta rakennettua hyvään kuntoon. ihan kansainvaltaiseen asuun, niin nyt tulevat hävytömät kommunistit ja alkavat kaiken kansan nähden valmistella tämän hyvän yhteiskunnan kukistamista.

Allekirjoittanut arvaa, että kyllä siinä tosiaankin on ukkoporvarilla kilin tuumat, kun näkee reilujen työläispoikien harjoittelevan aseiden käyttöä kuulun Neuvostoliiton punaarmeijan malliin. Mutta vasta sitten se taitaa ukkoporvarille tulla liukas kiire, kun nämä pojat alkavat tosissaan liikehtiä. Luultavasti siinä menee toisenkin porvarin housuun "hätä," ja niitä ei varmasti jouda muuttamaan.

Lukija varmaan ajattelee, että mitäs se porvari nyt tuolla tavalla surkuttelee tilannetta — eikös se mene ja otata omilla kaarteillaan kommuniteja niskasta ja heitätä niitä alimaiseen pimeyteen, jossa on itku ja hammasten kiristys? — Siinäpä se onkin. Porvarilla ei Saksassa tällä kertaa ole rääpyä sellaiseen mestarileikkaukseen antautua. Kyllä se sen tekisi, mutta kun kynnet ovat leikatut hieman lyhyen puoleiseksi. Punaisten rintamasotilaiden liitto on kasvanut sellaiseksi jättiläiseksi, etta ne vain pistelevät toimeen manööverejä missä haluavat. Niinkuin edelläolevasta porvarilehden lainauksesta selviää. Ja "kuulut" porvarien teräskypäräjärjestöt kiittävät kun saavat pitää kypäränsä piilossa. Raiskailevat vain isänmaallisessa innossaan ja taisteluhaluaan tyydyttääkseen piikatyttöjä tai tervailevat niitä, kuten äsken tapahtui Hannoverissa.

Kun allekirjoittanut luki tuon porvarilehdestä lainaamani kappaleen, niin aloin mietiskelemään, että minkähän näköiseksi canadalaisen porvarin naama tulisi, jos täällä alkaisivat punaiset rintamamiehet pitää manööverejä saksalaisten toveriensa malliin. Taitaisi siinä canadalaisen ukkoporvarin niskavillat nousta pystyyn kuin piikkisialla. Mutta — ajatukset tuollaisesta ovat vain haaveita, ainakin toistaiseksi. Canadalainen työläinen elää vielä isänmaallisessa hurmiotilassa ja katselee silmät tapilla sotaprogandafilmejä sekä aplodeeraa haltioissaan kun filmissä joku englanninkieltä puhuva "sankari" nitistää jonkun toiskielisen "barbaarin", saksalaisen, kunalaisen tai jonkun muun. Niin se aplodeeraa, elää uskonnollisessa hurmiossaan. Ja ukkoporvari käärii lihavia voittoja heidän työnsä tuloksista. Eikä ole peloissaankaan, että punaiset rintamamiehet ilmestyisivät Canadan kamaralle manööverejä pitämään.

Sellainen on tilanne lyhyesti sanoen. Mutta tunnustaa täytyy, että huolimatta kaikesta pimityksestä, jota porvarit harjoittavat työläisiin nähden, pitääkseen heidät edelleenkin sokeana orjanaan, on kuitenkin havaittavissa iloisia oireita, että vielä se porvari saa nähdä senkin päivän valkenevan Canadassa, että punaiset rintamasoturit ovat ilmestyneet Canadan kunnaille leirituliaan pitämään. Olemme vakuutettu siitä, että olkoon työmies niin canadalainen ja isänmaallinen kuin ollakin voi, mutta kun sitä porvari oikein hartaasti dollarihimossaan ruumiillisesti suomii, niin kyllä se vielä ajatuskoneistokin alkaa toimimaan. Ja silloin kun kerran ajatus alkaa toimimaan, niin silloin myöskin punaisten rintamasoturien leiritulet ilmaantuvat. Aivan saksalaisten veljien malliin, joiden murhaamista nyt vielä filmeissä samoin kuin todellisuudessakin, pidetään suurena sankaruutena.

Töllin vaari.

Työmiehen Joulu

Tänä vuonna, kuten aikaisempinakin, ilmestyy tämän mantereen suom. työväenlehtien, Työmiehen, Eteenpäin, Toverin ja Vapauden yhteisesti kustantamana Työmiehen Joulu-niminen julkaisu. Vuosi, vuodelta on tämä julkaisu saanut yhä suuremman kannatuksen työläisten keskuudessa, työntäen edeltään halpa-arvoiset joulujulkaisut työläisten pöydiltä, muodostuen siten jokaisen suomenkielisen, luokkatietoisen työläisen ja työläisperheen juhlajulkaisuksi.

Sitä mukaa kuin julkaisun levikki on lisääntynyt, on sitä aina koetettu parantaa myöskin sisältönsä puolesta. Viime vuonna julkaistiin työläiskynäilijöille erikoinen vetoomus, että varsinkin tätä julkaisua varten aikomansa kirjotukset tulisi heidän tiivistää lyhyiksi, naseviksi paloiksi, kiinnittäen sitä enemmän huomiota muotoon ja sanavalmiuteen. Vetoomus ei langennut kuuroille korville. Viime vuoden Työmiehen Joulussa oli paljon kirjoituksia ja ne olivat kauttaaltaan hyvää työtä, sellaista, että lukijat niiden parissa viihtyivät hyvin. Oli siis ollut hyötyä tällaisesta kehoituksesta. Kynäilijätoverit olivat ottaneet kehotuksesta vaarin ja luoneet monta sellaista palaa, että monasti tuli itseltään kysytyksi, että ovatkohan nuo todellakin aivan tavallisen työläisen kynästä lähteneitä. Totuus kuitenkin pysyi totuutena — ne olivat työläisen kynillä kirjotettuja ja osottivat kukin kohdaltaan, että työläinenkin pystyy kiipeämään kirjallisella alalla yhtä korkealle, useimmiten korkeamallekin kuin kouluja käyneet porvarikirjailijat, kunhan osaa oikeasta päästä ottaa kiinni.

Tänä vuonna julkaistaan Työmiehen Joulu myöskin, ja sen avustajiksi ovat kaikki työläiskynäilijät tervetulleita. Mutta vaatimukset ovat samat kuin edellisenäkin vuotena, nimittäin, että jokaisen täytyy panna päähuomio aiheensa käsittelyyn lyhyessä, iskeväsä, sanavalmiissa muodossa. Aiheita on jokaiselle ympärillään joukottain, tarvitsee vain poimia niitä. Mistä aiheesta tahansa voi kirjoittaa pitkästikin, venytellä sitä, puhua kaikkea sanahelinää joukkoon, mutta aiheita voi myöskin käsitellä lyhyesti, tiivistää sanontaa, puristaa yksi sopiva sana siihen, missä joku loruilisi rivikaupalla. — Tähän puoleen on tänäkin vuonna Työmiehen Joulun avustajien kiinnitettävä huomiota.

Kirjoitusten tulee olla asianomaisessa paikassa lokakuun 15 päivään mennessä, lähetettynä osotteella: Työmiehen Joulu, Box 553, Superior, Wis.

Port Arthurin uutisia

NÄYTTELIJÄIN HUOMIOON

Näytelmäseuran kokous pidetään keskiviikkona syyskuun 26 päivä kello 8 illalla osaston haalilla. Kaikkia näyttelijöitä, erikoisesti nuorempia henkilöitä, kehoitetaan saapumaan tähän kokoukseen, jotta voidaan järjestää edessä oleva toimintakausi heti alusta alkaen tarkoitustaan vastaavalle tasolle.

VILJAN KÄSITTELY

täällä järvien päässä alkaa olemaan korkeimmillaan. Viime päivinä on täkäläisiin viljasäiliöihin tyhjennetty noin kaksituhatta vaununlastia päivässä, ja toiset pari tuhatta kuormitettua vaunua on jatkuvasti vartomassa vuoroaan tulla tyhjennetyksi. Noin 8—9 tuhanteen vaunuun ilmoitetaan olevan matkalla tänne päin. Viime vuoden syyskuun ennätykset on jo sivuutettu, ja asiantuntijat ennustavat, että tänä vuonna tullaan täällä käsittelemään viljaa enemmän kuin koskaan ennen.

AUTO-ONNETTOMUUKSIA

Syyskuun 18 päivän iltana, kun eräs fortwilliamilainen, jonka nimeä ei ole ilmoitettu, oli tulossa Nipigosta Port Arthuriin, ajoi hän Mackenzie-joen yli vievän sillan kaiteeseen. Onneksi vauhti ei ollut kyllin luja viedäkseen vaunun läpi kaiteen jokeen, vaan jäi se roikkumaan tasapainoon sillan reunalle, joten vaunussa olijat pääsivät onnettomuudesta pelkällä säikähdyksellä, paitsi ajuri, jolle poliisituomari seuraavana aamuna määräsi sakkoa 100 dollaria ja kulut, sekä menettämään ajo-oikeutensa kuudeksi kuukaudeksi.

Pari muuta vähemmän huomattavaa auto-onnettomuutta tapahtui samana iltana. Mutta ketään niissä ei loukkaantunut, vaikka autot särkyivät pahanlaisesti. — S

Eri paikkakunnilta

Ladysmith, B. C.

KERÄYSTILITYS

Canadan Työväen Puolustusliiton Ladysmithin osaston toimesta myyty "Help the C. L. D. L." punaisia paperilappuja, joista itsekukin ostaja sai määrätä hinnan. Ladysmithissä ja ympäristöllä toverit myivät yllämainituita lappuja $6.76 arvosta. Mr. O. North ollessaan akalastusmatkalla Rivers Inletissä myi allanimitetyille henkilöille yllämainituita avustuslappuja. Ostajien nimet ja rahan arvo ovat seuraavat:

O. Koski .50, I. Siivonen .05, E. Saari .40, V Wilkman .60, P. Erikson $1.00, A. Henrikson .15, S. Turunen $1.00, E. Niemi $1.00, O. Backman $1.00. Yht. $5.70.

Rahaa $12.46 lähetetty C. L. D. L. sihteerille F. C:lle Torontoon.

Ladysmithin osaston puolesta:
V. Alten, rahastonhoitaja.

TYÖPAIKOILTA

Kokousraportti

C. N. Ry, mile 71 White & Plaunt Corn alue

Kokous pidettiin 11 päivänä syyskuuta ja avasi sen L.W.I.U. of Canadan kiertävä järjestäjä U. Kataja, selostaen pohjois-Ontarion lakkotilannetta ja lukien pohjois-Ontarion alukomitean vetoomuksen Cochranen kokouksen päätöksien käytäntöön saattamisen avustamiseksi. Luettiin myöskin Sudburyn unio-osaston t.k. 6 pnä pidetyn kokouksen pöytäkirja, sekä Sudburyn aluesihteerin vetoomus. Näistä asiakirjoista saatujen aineistojen perusteella keskusteltiin vilkkaasti ja tultiin siihen yksimieliseen päätökseen, että metsätyöläisten on pidettävä yleinen edustajakokous Sudburyssa lokakuun ajalla. Ajan saa määrätä aluesihteeri. Tähän kokoukseen toivottiin kaikkien lähiseutujen metsätyöläisten lähettävän edustajia aina Algoma-linjalta ja Hearstin alueelta asti, sillä työläisten on järjestäydyttävä mahdollisimman tiukasti ja laajoilla aluella, koska heillä on vastassaan yksi maailman rikkaimpia ja parhaiten järjestyneitä kapitalistiyhtymiä. Tässä kokouksessa valittiin myöskin kämppäkomitea, paikallisjärjestäjä, kirjeenvaihtaja y.m. tarpeelliset toimitsijat. Myöskin uhkapeli päätettiin jyrkästi kieltää, ja oltiin yksimielisiä siitä, että kokouksien pito, hyödyllisen kirjallisuuden sekä sanomalehtien lukeminen on työläisille hyödyllisin ajanviettotapa raskaan päivätyön lomassa. — Kortti N. 982.

Suomesta

Satamatyöläisten lakko

Satamatyöläisten lakko kaikissa Suomen satamissa jatkuu ennallaan, eikä yhtään lakkolaisista ole mennyt rikkuriksi. Yleensä on lakkolaisten mieliala voitonvarma. Ulkomailta tulee jatkuvasti avustusta ja kotimaiset työläiset koettavat myöskin mahdollisuuden mukaan auttaa taistelussa olevia tovereitaan.

Nyttemmin on hallitus asettanut erityisen tutkijakomitean tutkimaan paikanpäältä lakkoa ja sen vaikutusta. Komiteassa on m.m. jäsenenä muiden porvarien ohella surullisen kuuluisa, entinen Suomen ammattijärjestön puheenjohtaja Edv. Huttunen, nykyinen sosdem. Tämä "Huttusen komitea" on matkustanut ympäri maan satamien "tutkien" vallitsevaa tilannetta ja on, porvarilehtien lausunnon mukaan, päässyt sellaisiin tuloksiin, että satamissa, lakosta huolimatta on työvoimaa yllin kyllin, ja että työt niissä käy tavalliseen tapaan.

Työväenlehdet sensijaan kertovat tästä komitean "tutkimusmatkasta," että koko homma on eräänlaista teatterikiertuetta. Työnantajille eri paikkoihin on nim. annettu edeltäpäin tieto milloin Huttusen kiertue saapuu ja nämä ovat siksi ajaksi laittaneet kaikki asianmukaiseen kuntoon. Vielä pä on tälle teatterikertueelle avuksi laitettu toistasataa miestä käsittävä Pihkalan kaartin osasto, joka kulkee paikasta toiseen komitean edellä, näyttääkseen herroille, että kyllä sitä satamissa on työvoimaa. Kun itsekullakin paikkakunnalla on näytelmä esitetty, menevät herrat tavallisesti "tutkimusten" rasituksista päästäkseen hotelleihin muutamiksi päiviksi lepäämään ja ottamaan tietysti kieltolakimaan tapaan tuikun murheeseen. Tällä aikaa on avustamassa ollut rikkuriarmeija passitettu suorittamaan näyttämölle asetuksia seuraavaan paikkaan. Näin on tämä "tutkimus" jatkunut kautta maan.

Työläiset nauravat vain koko mokomalle "teatterikiertuelle," sillä se ei mitenkään saa vakuutetuksi satamakapitalisteja siitä, etteikö lakko olisi tuottanut heille tappiota. Tämän kiertueen esiintymistä pidetäänkin vain viimeisenä yrityksenä provosoida työläisiä palaamaan töihin, mutta tulevat kapitalistit siinä suhteessa täydellisesti pettymään. Työläiset pysyvät vaatimuksissaan.

"Rukoilkaamme rauhan puolesta"

Canadan työväenpuolueen Calgaryn osasto alotti sarjan sodanvastaisia mielenosotuksiaan kokouksella Strand-teatterissa, sunnuntaina, syysk. 2 p:nä. Kokouksen lopussa yksi puhujista, pastori H. H. Bingham, rukoili kaikkivaltiasta antamaan siunauksensa pysyväiselle rauhalle, taatakseen yleisössä enemmistönä oleville työläisille sotien poistamisen onnistumisen.

Katsokaamme kuinka tämä kokous järjestettiin. Canadan työväenpuolue kutsui toimeenpanevan komitean kokouksen järjestämään sodanvastaista joukkokokousta, kommunistipuolueen Calgaryn järjestön esityksestä ja avustamana. Tuossa toimeenpanevan komitean kokouksessa muun muassa päätettiin kutsua eri työväenjärjestöjä lähettämään edustajansa konferenssiin, suunnittelemaan menettelytapoja sodanvastaisen propagamman harjoittamiseen ja valitsemaan puhujat sotavastaiseen kokoukseen.

Tämän kirjottaja oli itse läsnä tuossa konferenssissa, joka työskenteli tähän tapaan: Siihen ei oltu kutsuttu niitä ammatillisia järjestöjä, jotka eivät ole yhteydessä Canadan työväenpuolueen kanssa, tai muita työväenjärjestöjä. Pappisyhdistys ja Kansainliiton seura olivat ainoat ulkopuoliset järjestöt, jotka kutsuttiin konferenssiin. Dominion työväenpuolue, joka on Canadan työväenpuolueen taantumuksellinen siipi, sekatyöläisten liitto ja kommunistipuolue olivat edustettuina, koska ne kuuluivat Canadan työväenpuolueeseen. Kommunistipuoluetta ja muita työväenjärjestöjä ei kutsuttu kuten jo mainitsimme.

Canadan työväenpuolueen sihteeri ehdotti kolmea puhujaa, jotka kaikki olivat Dominion työväenpuolueen jäseniä. Dominion työväenpuolueen erään jäsenen ehdotuksesta päätettiin hankkia ulkopuolisia puhujia myös. Taasenkin Dominion työväenpuolueen muuan jäsen ehdotti että kaksi pappisyhdistyksen jäsentä kutsuttaisiin puhumaan. Kun tämän kirjottaja ehdotti, että toveri Moriarty pyydettäisiin puhumaan, niin A. J. Boulter, sekatyöläisten yhdistyksen esimies, ja kaksi hänen apuriaan, puhuivat ja äänestivät ehdotusta vastaan, siten saaden aikaan sen, ettei sotavastaisessa kokouksessa tulisi olemaan ainuttakaan puhujaa, joka puhuisi työläisille kapitalististen sotain todellisista syistä, ja kuinka työläiset voitaisiin ehkäistä siihen osallistumasta, elleivät he onnistu muuttamaan niitä sisällissodiksi. Toveri Moriartya ehdotettiin vielä puheenjohtajaksi tälle sodanvastaiselle kokoukselle. Ammattineuvoston sihteeri F. J. Whitea, myös ehdotettiin. Ja taasen, A. J. Boulterin ja hänen kontrolleeraamansa kolmen tai neljän äänen tuloksena F. J. White tuli valittua yhden äänen enemmistöllä. Ja tämä kaikki siitä huolimatta, että F. J. White lausui Kelloggin sopimuksesta vain muutama päivä sitten, että se on rauhan ja hyväntahdon välikappale, Boulterin ja muiden työläisten läsnäollessa.

On surkuteltavaa että Canadan kommunistipuolueen Calgaryn ryhmän jäsenet eivät kiinnitä tarpeeksi huomiota työväenluokan poliittisiin kysymyksiin kun niitä ilmenee. Jäseniston enemmistön velttous osottautuu teollisellakin alalla. Myöskin ei pyritä valvomaan sitä, että jokainen kommunistipuolueen jäsen, joka on kelvollinen kuulumaan ammattiyhdistykseen, liittyisi siihen.

Kokouksen puheenjohtaja, F. J. White, toimi vakaumuksiensa mukaisesti ilmottaessaan, että tämä sodanvastainen kokous pidettiin Kelloggin "rauhansopimuksen" muistoksi.

"Kaikkialla näen vääryyttä, sortoa, riistoa, kurjuutta ja puutetta kärsiviä tovereita"

(Seuraavassa julkaisemme loppuosan toveri Arvo Tuomisen Turun hovioikeudelle esittämästä Suomen oloissa valtavan suurenmoisesta puolustuspuheesta.)

ARVO TUOMINEN

Herrat Hovioikeuden jäsenet! Elämä ei ole ollut suinkaan yksistään minun kohdallani tuollaista. Se on suurin piirtein katsoen samanlaista ja vieläpä monasti paljon ankarampaakin, kaikkien työväen luokan jäsenten kohdalta. Katsonpa minä ympärilleni mihin päin tahansa, niin kaikkialla näen vääryyttä, sortoa, riistoa, puutetta ja kurjuutta kärsiviä kohtalotovereitani. Samanlaisella ja monasti vielä

ankarammalla raakuudella kohtelee tämä kapitalistinen yhteiskunta yleensä työläisiä.

Esimerkkejä voisin luetella loppumattomiin. Lähimmän ja rakkaimman omaiseni, vaimoni, kodin tuhosi tämä "laillinen yhteiskunta" v. 1918 kevväällä, murhaamalla perheen huoltajan, isän, ilman pienintäkään syytä. Hän oli niitä maltillisimpia sosialidemokraatteja, ei ollut edes millään tavalla ottanut osaa luokkasodan tapahtumiin, vaan työskenteli koko sen ajan osuustoiminnallisella alalla. Eikä häntä siitä edes syytettykään. Hänen murhaamisensa ainoana syynä oli vain se, että hän oli vuosikymmenien ajan sos.-demokraattisena sanomalehtimiehenä uskollisesti ja rehellisesti työskennellyt työväenliikkeen eteen. Tämänkin perheen, niinkuin tuhansien muidenkin perheiden, turvattomiksi jääneet jäsenet, äiti ja lapset, joiden oli keskeytettävä koulunkäyntinsä ja aivan nuorena mentävä vieraan palkkaorjuuteen, hankkimaan leipää itselleen ja nuoremmille sisarilleen, liiankin kouraantuntuvasti tuntevat tämän yhteiskunnan pahat työt, murhat ja terrorin, mutta eivät missään ole nähneet sen inhimillistä, säälivää, auttavaa kättä, niin surkeasti kuin he olisivatkin sitä monasti tarvinneet. Voiko tällaisenkin perheen äidiltä ja lapsilta sitten vaatia kunnioitusta tätä yhteiskuntajärjestystä kohtaan? Voiko heiltä vaatia, että heidän olisi tätä järjestelmää tuettava? Se olisi jo liikaa! He ovat omilla hellittämättömillä tarmokkailla ponnistuksillaan ja loppumattomalla raadannallaan itse kasvattaneet ja kouluuttaneet itsensä ja ovat täysin

oikeutetut syyttämään ja tuomitsemaan tämän yhteiskuntajärjestyksen isän murhasta, kodin tuhoamisesta

ja muista konnuuksista.

Herrat oikeuden jäsenet, kun te siis kysyttе, miksi minä ja me yleensä, toimimme työväenliikkeessä ja miksi me olemme sosialisteja, kommunisteja, täytyy minun vastata, että **mitään muuta en voisi olla**, jos minä olen **rehellinen** itselleni ja luokalleni. Eikö se, mitä minä itse olen kokenut, ja mitä minä olen ympäristössäni nähnyt, eikö kaikki se velvoita minua toimimaan. Kun minä muistan lapsuuteni ajan kärsimykset ja raadannan, sanoo sisäinen ääni minussa, että minun lasteni, eikä ainakaan lasten lasteni, ei totta totisesti pidä kulkemaan tuon kärsimysten massan lävitse, jonka minä ja me nykypäivien työläiset olemme kulkeneet. Elämä on saatava heille inhimillisemmäksi. Minun ja meidän nyt elävien työväenluokan jäsenten velvollisuus jälkeentulevia sukupolvia kohtaan on kaikin keinoin työskenneltävä niin, että olot muuttuvat. Velvollisuus luokkaamme ja oikeata asiata kohtaan on siis se voima, joka tekee meistä työväen etujen puolesta taistelijoita.

Olisihan minullakin tietenkin ollut mahdollisuus, niinkuin monella muullakin, parantaa taloudellista ja yhteiskunnallista asemaani ryhtymällä keinottelemaan toisten työn kustannuksella ja liittymään "yhteiskuntaa säilyttävien" kirjavaan joukkoon. Varsinkin nyt myöhemmin, päästyäni jo miehen ikään,

on minulle useasti tarjottu tilaisuus eri toimialoilla paljon makeamman ja leveämmän leivän syömiseen,

kuin minkä konsanaan työväenliikkeen palveluksessa voi saada, eikä koskaan olisi mitään vankilan vaaraa. En myöskään epäille, ettenkö olisi voinut noilla aloilla hyvinkin menestyä, sillä mitään erikoisempia kykyjä ei niissä monastikaan tarvita. Mutta olisinko minä silloin täyttänyt velvollisuuteni itseäni ja luokkaani kohtaan. Olisinko noin huutavaa yhteiskunnallista vääryyttä vastaan? En, en olisi. Olisin luopunut taistelusta. Se on siis jälleen tuo velvollisuus luokkaansa ja oikeata asiata kohtaan, joka pakoittaa kuritushuoneen uhallakin työskentelemään työväen ammatillisessa ja poliittisessa liikkeessä.

Kuten edellä jo sanoin, olen aina elänyt ja toiminut julkisuudessa kaikkien nähden, eikä minun elämässäni tai toiminnassani ole ankarinkaan moralisti voinut mitään häpeällistä ja rikollista osoittaa. Kun sitten tulee E. K. Iso-Mäkelä ja joku Rundman, joista edellinen, entisen Helsingin poliisimestari majuri Honkasen ilmoituksen mukaan täytyi potkia pois Helsingin poliisilaitokselta lukemattomien rötöstensä ja säädyttömän ja huonon elämän takia ja jonka majuri Honkanen kaikin puolin katsoi mahdottomaksi poliisilaitoksenkin palvelukseen, jossa kuten tiedämme ei siinä suhteessa sentään hyttysiä kuurnita, ja jälkimmäinen, joka on m.m. tällä hetkellä syytteessä kriminaaliluontoisessa jutussa väärästä valasta, kun

sitten tulee tällaiset herrat ja lukevat minulle "lakia," opettavat "oikeutta" ja "ihmisellisiä" tapoja,

niin uskooko herrat oikeuden jäsenet, että se tuntuu minusta jo kohtalon ivalta. On säälittävää, että yhteiskunta lähettää palvelijanaan ohrana Iso-Mäkelän ja muut häneen verrattavat siveytensä vartijat asuntooni ja työpaikkaani tutkimaan minun papereitani, pidättämään minut ja taluttamaan minua "rikollisena" pitkin kaupunkia ja sitten ohranan komeroissa ja kuulusteluissa "opettamaan" minulle "moraalia," "hyvää käytöstä" ja "lain kunnioittusta" (!)

Kun tällaiset herrat, joiden menneisyys on kirjava kuin pakanamaan kartta, kun nämä yhteiskunnan, lain ja oikeuden nimessä, hallituksen antama valtakirja taskussa, kaitsevat, palmentavat, kurittavat ja ohjaavat minua "oikealle tielle," onko ihme, etten minä voi kunnioittaa heitä, heidän yhteiskuntaansa ja oikeusjärjestystänsä? Tällaisia "siveellisyyden apostoleita" ja "oikeuden palvelijoita" minä en todellakaan rakasta, enkä opettajikseni tunnusta, minä tunnen heitä kohtaan syvää inhoa ja järjestelmää kohtaan, joka tuollaisia palvelijoinaan käyttää, minä tunnen säälä. Minä tunnen kotini häväistyksi ja saastutetuksi kun tuollaiset herrat käyvät siellä "lain nimessä" pitämässä kotitarkastuksia.

Minä en tahdo olla **mikään moralisti** ja minä ymmärrän, että on inhimillistä horjahtaa ja erehtyä ja että E.K:n on eräässä suhteessa inhimillinen olento, mutta

täytyisi toki edes suurimmat roskat lakasta omista rappusistaan

ennenkuin tulee pölyjä pyyhkimään rehellisten ja kunniallisten ihmisten kirjoituspöydän laatikoista. Se saattaa tuntua ilkeydeltä, mutta minä rohkenen väittää, että esivallan mieskin on uskottu vääriin käsiin silloin kun se on uskottu ohranain Iso-Mäkelän, Rundmannin y.m. heidän kaltaistensa käsiin.

Herrat oikeuden jäsenet! Tämä kaikki on saattanut tuntua teistä hyvin subjektiiviselta ja omahyväiseltä, mutta minä pyydän huomauttaa, että tämä ei olekaan mikään vaalisaarna, jonka avulla pyrittäisiin saamaan joku lihavatuloinen virkapaikka. Tämä on vaan oikeuden edessä esitetty puolustuspuhe, jolla minä yhtenä työväenluokan jäsenenä puolustan itseäni ja luokkaani, todistaen omilla kokemuksillani, kuinka nurinkurinen ja väärä on tämä yhteiskuntajärjestys ja osoitan,

kuinka oikeudetonta on syyttää meitä rikoksista, meiltä, jotka emme ole koskaan mitään rikosta tehneet.

Siksi olen ottanut itselleni vapauden esittää tapauksia omasta elämästäni, omista kokemuksistani, koska se kuitenkin on kappale työläisten elämää yleensä, kappale, jonka minä parhaiten tunnen ja tiedän.

Tästä ei saa myöskään vetää sitä väärää johtopäätöstä, että työväenliike perustuisi jollakin tavalla yksilön kärsimistä vääryyksistä syntyneen henkilökohtaisen katkeruuden pohjalle. Näillä esimerkeillä on vaan tahdottu osoittaa, mitenkä kukin yksilö omakohtaisen kokemuksen pakoittamana, nousee taisteluun huutavaa yhteiskunnallista vääryyttä vastaan, ilman että häntä olisi siihen pienimmässäkään määrässä edes kehoitettu puhumattakaan, että hän olisi bolshevistisilla opeilla "myrkytetty". Nämä kaikki siis osoittavat, mikä on se voima, joka pakoittaa yksilön ilman värväystä ja henkilökohtaisen edun tavoittelua, liittymään järjestyneen työväen taisteluriveihin, joukkoon, joka ei pyri kostamaan kenkilökohtaisesti kärsittyjä vääryyksiä ja joka ei aja kenenkään yksilön persoonallisia etuja, vaan joka määrätietoisesti, vissin ohjelman mukaan, taistelee kokonaisen luokan, työväen luokan, etujen puolesta.

Kaikesta tästä minä olen ollut pakoitettu puhumaan siksi, että olen täällä syytettynä, vaikka minä en tosin parhaalla tahdollanikaan voi tälläkään hetkellä tuntea itseäni pienimmässäkään määrin syylliseksi minkäänlaiseen rikokseen. Ja minulle suotakoon anteeksi röyhkeyteni, mutta minusta tuntuu, että

minä olisinkin moraalisesti ja oikeudellisesti oikeampi esiintymään tässä tilaisuudessa syyttäjänä kuin herra kanneviskaali,

sillä hänen edustamansa yhteiskuntajärjestyksen paikka olisi oikeastaan täällä syytettyjen puolella. Tekisimme kieltämättä oikeutta laille ja helpottaisimme suuresti asian oikeata käsittelyä, jos vaihtaisimme paikkoja herra kanneviskaalin kanssa.

Arvoisat oikeuden jäsenet! Tuomarin ohjeessa sanotaan, että: "Hyvä ja älykäs tuomari on parempi kuin hyvä laki, sillä hän voipi asetella kaikki kohtuuden mukaan. Mutta missä paha ja väärä tuomari on, siinä ei auta hyvä laki mitään, sillä hän vääntää ja vääristelee sitä oman mielensä mukaan". Minä oletan, että te, herrat oikeuden jäsenet olette niitä hyviä ja älykkäitä tuomareita, jollaisia tuomarin ohjeessa toivottaisiin kaikkien tuomarien olevan, mutta jollaisia ne valitettavasti eivät likimaisinkaan kaikki ole. Jos niin on, että olemme tekemisissä juuri näiden hyvien tuomarien kanssa, niin Te myös käsitätte, että minua ja monia muita syytetään, ei mistään tehdystä, ei edes suunnitellusta lain vastaisesta teosta, vaan oletetusta kommunistiseen puolueeseen kuuluimisesta. Arvoisat oikeuden jäsenet ovat tulleet jo tämän jutun käsittelyn aikana huomaamaan, että mitään todistuksia minun syyllisyydestäni ei ole voitu, eikä voidakaan esittää ja että minun.

ainoaksi "rikokseksenі" jää, kuten jo sanoin, se että olen kommunisti

ja että olen sen avoimesti tunnustanut ja sitä rehellisesti puolustanut, vaikka en olekaan koskaan kuulunut SKP:n enkä millään tavalla ottanut osaa sen toimintaan, jota ei suinkaan sitäkään voida sinänsä minään rikoksena pitää.

Kun asia todellisuudessa on näin, huomaatte te arv. oikeuden jäsenet, että tähän oikeussaliin syytettyjen penkille ei ole raahattu ainoastaan muutama kymmenen kommunistista työläistä, ei, tässä on raahattu syytettyjen penkille paljon muuta ja paljon suurempaa. Tässä on asetettu syytteeseen marxilainen sosialismi, kommunismi: aatesuunta, kokonainen maailmankatsomus. Tässä on asetettu syytteeseen aatesuunta, jonka omaksuvat monet miljoonat työläiset eri puolilla maapalloa.

Virallinen syyttäjä yrittää tällä tuomioistuimella tuomituttaa Marxin, tuon viime vuosisadan hengenjättiläisen opin,

jonka suuruudelle älykäs ja ymmärtäväinen porvarikin antaa tunnustuksen. M.m. mainitsi Bernard Shaw, kuuluisa englantilainen kirjailija jokuaika sitten, Lontoossa pitämissään suuressa puheessa, jonka hän piti Ibsenin syntymän satavuotisjuhlilla, että "viime vuosisadalla oli vain kaksi hengenjättiläistä, nimittäin Ibsen ja Karl Marx". Hän sanoi: "että Marxin suuruus näkyy juuri siinä, että ihminen, joka hänen oppiinsa kerran vakavasti tutustuu, ei siitä enää voi luopua, niin vakuuttavaa ja niin oikeamielistä se on". — Aivan oikein. On miellyttävää todeta, että porvarillinen suurmies rohkenee sanoa totuuden, vaikka se ei aina olisikaan mieleen. Me, jotka olemme Marxin oppiin tutustuneet — vaikka valitettavasti vasta rajoitetussa määrässä — voimme täydellisesti yhtyä Shawin lausuntoon, että siitä ei voi luopua, niin vakuuttavaa ja oikeamielistä se on.

Virallinen syyttäjä vaatii meiltä aivan mahdotonta, kun hän vaatii, **että** meidän pitäisi luopua marxilaisesta kommunismista ja tunnustaa se rikolliseksi, vaikka me emme voi rahtuakaan epäillä sen oikeamielisyyttä. Virallinen syyttäjä vaatii oikeudeltakin aivan mahdotonta, kun hän vaatii, että sen pitäisi tuomita suuren Marxin oppi rikolliseksi. Sallikaa minun vakuuttaa, että

herra kanneviskaali on antanut tämän Hovioikeuden tehtäväksi liian ylivoimaisen urakan.

Jos olisi kysymyksessä vain muutaman kommunistipoikasen tuomitseminen, niin se ei tietenkään suuria merkitsisi, mutta kun on kuten sanoin, kysymyksessä kokonaisen maailmankatsomuksen tuomitseminen, niin vakuutan, että se on Turun hovioikeudelle liian vaativa tehtävä. Sillä samalla hetkellä kun täällä tuomitaan joku henkilö yksistään sen takia, että hän on kommunisti, kuten on asia minun kohdaltani, taikka vaikka senkin takia, että hän on kuulunut marxilaiseen kommunistiseen puolueeseen ja ottanut osaa sen toimintaan, eikä kuitenkaan voida näyttää toteen, että hän olisi tehnyt jonkin konkreettisen todistettavan rikoksen, niin samalla hetkellä täällä on tuomittu tuo oppi, tuo aate, tuo maailmankatsomus rikolliseksi.

Suokaa anteeksi, että otan itselleni oikeuden lausua, että oikeuden ei pitäisi astua tuolle tielle, sillä sellainen

tuomio tulisi olemaan ikuinen häpeäpilkku tämän vanhan oikeuden historiassa ja sen julistajat tulisivat ikiajoiksi häpeän polttomerkillä merkityiksi

Ja minä vakuutan, että sellaisella tuomiolla ei rahtustakaan edesauteta yleistä yhteistä hyvää, jota kaikilla tuomioilla pitäisi edesautettaman, sillä tuomarinohjeessa sanotaan, että laki ei ole tuomioiden, vaan oikeuden tähden, yhteiselle kansalle eduksi ja hyödyksi eikä vahingoksi ja turmioksi.

Sellaista tuomiota tulee koko maailman valveutunut työväestö, joka omaksuu marxilaisen sosialismin eli kommunismin opin, eikä näe siinä mitään rikollista, inhoamaan, samaten kuin kaikkien maitten sivistynyt porvaristokin ja Suomi ei ole sivistysmaissa ennestäänkään liian hyvässä maineessa. Marxilaista kommunismia ei voida lopettaa vainotoimenpiteillä, eikä kuritushuonetuomioilla, sillä, sillä on kaikkialla, niin myöskin Suomessa jo niin syvät juuret ja laaja kannatus, että se pysyy pystyssä ja

yhä jatkuvasti kasvaa ja voittaa alaa, kunnes kaikkien maitten työläiset ovat liittyneet yhteen ja muodostaneet tuon kukistamattoman proletaariarmeijan,

jonka perustuksen jo 80 vuotta sitten laskivat Marx ja Engels.

Kaiken edelläsanomani perusteella minä kunnioittaen pyydän, että **minun** vastaan nostettu kanne aiheettomana kumotaan ja että minut heti laskettaisiin vapaalle jalalle.

Neuvostoliitosta

VALLANKUMOUKSELLINEN SOTANEUVOSTO 10. VUOTIAS

2 p. syyskuuta tuli kuluneeksi 10 vuotta Neuvostoliiton Vallankumouksellisen Sotaneuvoston perustamisesta.

Syksyllä 1918 puristi Neuvostotasavaltaa vastavallankumouksen ja interventsionin **rengas**. Rintamilla oleva uhkaava tilanne saattoi Tp. KK:n syyskuun 2 p:nä v. 1918 julistamaan Neuvostotasavalta sotilaalliseksi leiriksi ja ottamaan yhtenäisen, vallankumouksellisen sotilaallisen hallinnan rintamalla ja rintaman selkäpuolella, jota varten perustettiin Tasavallan Vallankumouksellinen Sotaneuvosto. Sen jälkeen perustettiin vallank. sotaneuvostoja kaikilla rintamilla ja armeijoissa.

Kansalaissodan päätyttyä jäivät sotaneuvostot Punaisen Armeijan korkeimmiksi johtoelimiksi ja 10 vuoden kokemus taisteluissa ja rauhallisessa rakennustyössä on todennut, että ne vastaavat tarkoitustaan.

KANSANTALOUDEN KEMIALLISTUTTAMINEN

Moskovassa on syyskuun 3 päivänä tov. Rudsutakin puheenjohdolla alkanut työskentelynsä Neuvostoliiton kansankomisarien neuvoston yhteydessä toimivan kansantalouden kemiallistuttamista ajavan komitean täysistunto. Avatessaan kokouksen lausui tov. Rudsutak, että kemiallistuttamissuunnitelma on perustettava sille pohjalle, että meidän on pääasiassa omilla voimillamme luotava kemiallinen teollisuus. Ulkomaiden teknillistä apua me voimme käyttää hyväksemme vain väliaikaisesti ja suhteellisen vähäisessä määrässä.

YHTEIKUNNALLINEN VAKUUTUS NEUVOSTOLIITOSSA

Ammattiliittojen neuvostossa on pidetty ammattiliittojen keskuskomiteain neuvottelukokous, jossa on tarkastettu yhteiskunnallisen vakuutuksen kontrollinumerot vuodelle 1928—29. Yleiset menot yhteiskunnalliseen vakuutukseen vuonna 1928—29 nousevat 1 miljaardiin 130 miljoonaan ruplaan. Kaikkiaan tullaan Neuvostoliitossa vakuuttamaan 10,225,000 työläistä ja palveluskuntalaista. Tämän lisäksi tullaan alkavana talousvuotena vakuuttamaan 400,000 batrakkia. Keskimääräinen vakuutustariffi on teollisuuslaitoksia varten määrätty 12.6 prosentiksi. Työttömyysavustus tullaan keskimäärin suurentamaan 14.40 ruplasta 16 ruplaan kuukaudessa. Työttömyysavustusta lasketaan kaikkiaan tarvittavan antaa 675,000 hengelle. Työläisten ja palveluskuntalaisten sanatorio- ja lepokotihoitoa varten tullaan käyttämään yli 30 miljoonaa ruplaa. Vuonna 1928—29 annetaan ensi kertaa vanhuusvakuutusavustusta teollisuustyöläisille, jotka ovat olleet teollisuuden palveluksessa 25 vuotta. Miehet saavat avustusta 60 ikävuodesta alkaen ja naiset 55 ikävuodesta.

SUOMEN SATAMALAKKOLAISTEN AVUSTAMINEN

Neuvostoliiton kuljetustyöläisten liiton keskuskomitea on lähettänyt kansainvälisestä solidaarisuusrahastosta Suomen lakossa oleville satamatyöläisille avustuksena 5,000 ruplaa. Samalla on keskuskomitea kehoittanut ammattiliittojen keskusneuvostoa antamaan lisää varoja Suomen lakkolaisten avustamiseksi.

TOV. TSHITSHERIN LOMALLE

Moskovasta ilmoitetaan, että Neuvostoliiton ulkoasiain kansankomisari tov. Tshitsherin on syyskuun 4 päivänä matkustanut kolmen kuukauden lomalle ulkomaille erikoislääkärinhoitoa varten.

CANADIAN PACIFIC
Sailings to EUROPE

Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cobh, Southampton, Liverpool, Glasgow, Belfast

Cherbourgiin—Southamptoniin

Syysk. 26|Lokak. 24 .....Montrose
Syysk. 26|Lokak. 31 .....Empress of Scotland
Syysk. 29 ..... Montnairn
Lokak. 3 .....
Empress of Australia
Lokak 10 ..... Montroyal
Marrask. 10 ..... Melita

Antwerpiin

Syysk. 26|Lokak. 24 .....Montrose
Lokak 10 ..... Montroyal

Hampuriin

Marrask. 10 ..... Melita

Liverpooliin

Syysk. 21|Lokak. 19 .....
..... Duchess of Atholl
Syysk. 28| Lokak. 26 .....Montcalm
Lokak. 5|Marrask. 2
..... Duchess of Bedford
Lokak 12|Marrask. 9 ..... Montclare
Marrask. 28 ..... Minnedosa

Glasgowiin—Belfastiin

Syysk. 28|Lokak 26 ..... Montcalm
Lokak. 4|Marrask. 28 .... Minnedosa
Lokak. 12|Marrask. 9 ..... Montclare
Lokak. 19|Marrask. 16 .....
Duchess of Athall
Marrask. 2 ..... Duchess of Bedford

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent, C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Rikas punainen veri pitää teidät lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

ERVI KARI

suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.

The Sudbury Drug Co.,
Limited.
Corner Elm and Lisgar Street
SUDBURY, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena lokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

OLEN AVANNUT NEULOMOLIIKkeen, jossa otan tehtäväkseni kaikenlaista naisten neuloma-alaan kuuluvaa työtä. Työ ja kohtelu tyydyttävä. Miss L. Laitinen, 201½ Simpson St.

Halutaan tietää

Missä on tuttavani **Matti Kattelus.** Ole hyvä ja heitä kirjeellä. Jos ei hän itse satu näitä rivejä huomaamaan, niin pyydän että hänen tuttavansa huomauttaisivat hänelle. Nykyinen osoitteeni on: (206

John Ojanen,
Mile 76½, Ruel Sub. C.N.R., Ont.

Haluaisin saada tietää missä oleskelee veljeni **Jaakko Katajamäki,** kotoisin Jurvan Tainun kylästä. Ollut viimeksi Canadassa. Äiti Suomessa haluaisi saada osotteesi tärkeitten asiain vuoksi. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, niin pyydän jos joku joka hänestä tietää olisi hyvä ja antaisi tietää allekirjoittaneelle.

Vieno Sten
(o.s. Katajamäki),
29 Packards Lane, Quincy, Mass.

Haluaisin tietää missä olet **Abeli Suuronen** ja vaimonsa **Tilda.** Olkaa hyvät ja ilmoittakaa osotteenne serkkupojalle

Jooseppi Tyrväinen,
110 McCaul St., Toronto 2, Ont.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Ilmotus

TÄHTI CAFE

ruokaa ja huoneita saatavana, 84 Elm Street, Sudbury, Ont.

Amanda Johanson.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury —— Ontario.

SUOMALAINEN PARTURILIIKE

Kunnollinen ja puhdas työ.
J. Mäki ja Ida Laine
82 Elm St. Sudbury, Ont.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

TANSSIT TÄNÄ ILTANA

Liberty-haalilla, alkaen kello 9, tanssitaan tänä iltana. Ent. hyvä musiikki ja kurssi. Tervetuloa.

HUOMENNA SIIS —

Huomenna siis näytellään se "Eläviä kuvia"-niminen huvinäytelmä. Muutamia istumapaikoille oikeuttavia lippuja on vielä saatavana Seppälän ja Lehtelän saunoilla. Ostakaa aikanaan, ennenkun loppuvat. Muuten huomautamme, että tätä kappaletta näytellään vain yksi kerta, ja se on sunnuntai-iltana.

KISAN JOHTOKUNTA

Kisan johtokunnan kokous pidetään ensi maanantai-iltana kello 7 täsmälleen. Jokaisen johtokunnan jäsenen on ehdottomasti saavuttava paikalle, sillä kokouksessa suunnitellaan kuukauden perästä olevat painikilpailut ja ehkä myöskin nyrkkeilykilpailut sekä yleensä seuran talvitoiminnasta. — Jokainen siis paikalleen kuin sotamies!

KISAN JÄSENILLE

Kisan jäsenille pyydetään huomauttamaan, että jotka eivät vielä ole suorittaneet voimistelujohtajakurssien vuoksi asetettua ylimääräistä veroa, pyydetään se tekemään mahdollisimman pian seuran jäsenkirjurille Väinö Karhuselle.

ORKESTERIN HARJOTUKSET

Kaikkia soittajia pyydetään saapumaan orkesterin harjotuksiin Liberty-haalille täsmälleen kello 2 päivällä huomenna, sunnuntaina.

Hj. Hamari.

ELONKORJAAJAT MÄÄRÄTTY VAPAUTETTAVAKSI

Lincoln Goldie, maakuntasihteeri, on ilmottanut että hänen departementtinsa on määrännyt Burwashissa olevien elonkorjaajien vapauttamisen. Kuten olemme kertoneet, tuomittiin länneltä palaavia englantilaisia elonkorjaajia Burwashin vankifarmille kyydin varastamisesta rautatiellä. Heidät tullaan vapauttamaan niin pian kun Canadan kansallisten rautateiden kanssa sovitaan heidän Montrealiin kuljettamisestaan.

KAIVOSTYÖT LAAJENEVAT TÄSSÄ PIIRISSÄ

Sudbury Concentrating and Mining-yhtiön valtauksilla noin 40 mailia länteen Sudburystä on jo viimeisen kuuden kuukauden aikana tehty tutkimus- ja kehittämistyötä. Nyt tullaan paikalle viemään timanttiporat koeporauksia varten. Vakituisia asuntoja on jo rakennettu paikalle. Valtauksista saadut näytteet sisältävät etupäässä sinkkiä, kuin myöskin kuparia, lyijyä, kultaa ja hopeaa.

Youth Column

TO ALL YCL MEMBERS OF SUDBURY

A City Convention of the Sudbury units of the Young Communist League of Canada is called for Wednesday, September 26th, to be held at the Ukrainian Labor Temple, Sudbury, at 7 P.M.

The agenda drafted for the meeting is as follows:

1. Election of chairman.
2. Election of secretary.
3. Other necessary elections.
4. Resolutions and discussion on Organization.
   Agit-prop work.
   Trade Union work.
   The Young Pioneers.
   Anti-militarist activity.
   The Youth Press.
   Co-operation with the Party.
5. Election of city central committee, and officials.
6. Good and welfare.
7. Adjournment.

The branches are to work for the success of this first city convention in this locality. Confident of the best response on the part of the entire city membership.

District 5 Organization department,
YCL of C.
M. POHJANSALO,
District organizer.

Perun raitiotieläiset ryhtyvät lakkoon

Vastalauseena tuottamusmiehensä työstä eroittamista vastaan

LIMA, Peru, syysk. 20. — Kaikki raitiotietyöläiset Limassa ja Callaossa ovat päättäneet alkaa lakon sen johdosta, että Liman voima- ja sähköyhtiö, jossa Yhdysvaltain kapitalistit ovat suurina osakkeenomistajina, oli eroittanut työstä työläisten union sihteerin. Samaan aikaan, kun työläiset lähtevät lakkoon, harkitsee senaatti lain hyväksymistä, joka jo on kulkenut edustajakamarin läpi, ja jossa määrätään rangaistuksia kaikista hallituksen vastaisista ja radikaalisista työväen toiminnoista.

Siivoustyö Montrealin poliisilaitoksessa

MONTREAL, syysk. 22. — Seurauksena poliisiskandaalista on poliisilaitoksen palveluksesta annettu ero eläkeoikeuksilla neljälle etsivän poliisin kersantille ja kuusi siirretty konstaapeleiksi varsinaiseen poliisilaitokseen.

LIIAN PALJON VILJAA

Saskatoon, Sask., syysk. 21. — Maakunnan viljanmyyntirenkaiden viljasäiliöt ovat osottautuneet riittämättömiksi ottamaan vastaan kaiken korjattavan viljan, sillä niitä ei ole voitu tyhjentää tarpeellisen joutuisasti rautatievaunuihin, kun liikkuvasta kalustosta on puute.

Tilanteesta toivotaan kuitenkin selviytyvän jos rautatiet toimittavat pian suuren määrän vaunuja, joihin vilja kuljettamista varten lastataan.

Aatelinen — kumousnainen

Ruotsalainen kirjailijatar Ellen Michelsen kuvaa eräässä kirjoituksessaan Venäjän vallankumouksen alkuvuosina tekemäänsä vierailua Moskovassa sijaitsevassa, tsaarivallan uhreille omistetussa talossa, jonka nimenä on "Pakkotyö ja karkoitus," ja joka on omistettu kaikille, jotka tsaarivallan aikana tuomittiin vankiloihin ja karkoitukseen.

Ihmisen valtaa omituinen tunne astuessaan tähän taloon, lausuu kirjailijatar. Useimmilla niistä, jotka kohtaa täällä, on niin järkyttävä ja katkera historia, että länsimaisen ymmärrys kieltäytyy käsittämästä sitä. Täällä kohtaa niitä, jotka ovat kestäneet kaikki Pietari-Paavalin, Pähkinälinnan ja Kara-kaivoksen kauhut Uraalilla. Yhden käsittää kuitenkin, kun liikkuu talossa: kuinka vuosi vuodelta, pisara pisaralta on kerääntynyt tuo villi viha herravaltaa kohtaan, joka lähetti heidät noihin kauhunpesiin. Kunnes malja oli yli täysi ja — läikkyi.

"Pakkotyö ja Karkoitus" omistaa myös kesäkodin maalla: Sheremetjevsuvun linnan Mihailovskissa, viisi penikulmaa Moskovasta. Täällä tutustui kirjailijatar kuuluun vallankumousveteraanittareen, Vera Figneriin.

Linna, joka on rakennettu 17-sataluvulla, on kokonaan säästynyt vallankumouksen myrskytuulelta. Se on ihastuttavan kaunis ja ellei siellä liikkuisi ihmisiä, uskoisi tulevansa Prinsessa Ruususen linnaan ulnuvassa metsässä.

Mutta sen edustalla on ihmisiä. He ympäröivät auton, joka tuo linnaan uuden lähetyksen Siperian vankeja.

Hiukan syrjässä muista seisoo muudan iäkäs rouva. Hän on 77-vuotias, mutta näyttää 60-vuotiaalta. Hän on yhtä kaunis kuin hänen kuulu nuoruusvalokuvansa 80-luvulta, joka otettiin ennen hänen 20-vuotisvankeuttaan. — Muutoin pitäisi asiaatuntematon häntä linnan omistajattarena. Mutta sitä ei hän ole. Hän on Vera Figner.

Hän katsahtaa minuun, hiukan tutkien. Minäkö olen saapunut tuon pitkän matkan päästä, aina Ruotsista asti, minkä läpi hän kerran matkusti vapauduttuaan Pähkinälinnasta tiellä vapauteen? Hän tarttuu käsiini. Ja sitten astumme ylös portaita — Ruususen unelmapalatsiin.

Kaikki on täällä sellaisenaan kuin sen entiset omistajat ovat sen jättäneet. Kaikki on koskematonta. Kuvastimet, kristallikruunut, vanhat, ihanat huonekalut, kalliit maalaukset, perhekuvat. Näen kaiken kuin unessa. Minulla ei ole aikaa siihen. Taiturit sellaiset kuin Rembrandt ja van Gogh saavat olla oloissaan. Olen saapunut näkemään ja puhumaan Vera Fignerin kanssa. Ja aika kuluu.

Kaikilla niillä, jotka ovat olleet "pakkotyössä ja karkoituksessa" on oma huoneensa. Vera Fignerin huone on toisessa kerroksessa. Siitä on ihana näköala yli viheriöitsevien puiden. Ikkunoitten lomassa on ihastuttavan kaunis, vanha kirjoituspöytä. Moskovan vallankumousmuseossa, missä äskettäin kävin, olin seissyt pienen, seinäänkytketyn rautapöydän ääressä, joka oli suunnilleen ½ metrin pituinen ja levyinen, ja joka oli 20 vuotta ollut Vera Fignerin kirjoituspöytänä vankilassa.

Täällä on hän siis. Tuossa istuu hän edessäni. "Venäjän vallankumouksen Orleanssin Neitsyt," kuten Anatole France hänestä sanoi. "Hirvittävä nainen," joksi Aleksanteri III:s häntä nimitti, kun Vera Figner vangittiin. "Pyhä," kuten Turgenjev sanoi.... Samat ihmiset ja esineet saavat eri inimityksiä, riippuen siitä, miltä näkökulmalta niitä tarkastellaan. Millainen elämä, millainen kohtalo!

Tilanherran tytär Kasanista, kasvätettu aatelisessa luostarilaitoksessa, ylioppilas Zurichissä, sosialisti ja vallankumouksellinen, kuolemaantuomitus, rangaistus muutettu elinkautiseksi pakkotyöksi, 22 vuodeksi haudattu kaikkein kauheimpaan Venäjän vankiloista, odottamatta vapautettu, kahdeksan lyhyttä vuotta Lontoon ja Pariisin työläismaailmassa kohotettuna maineen korkeimmille huipuille, maailmansodan puhjetessa uudelleen joutunut poliisivankilan alaiseksi Venäjällä, 1917 vihdoinkin vapaa, ja nyt täällä Mihailovskissa. Mikä elämä!

Vankiasta päästyään ei Vera Figner liittynyt mihinkään työväenpuolueeseen. Nytkään ei hän lukeudu kommunistipuolueeseen. Mutta hänellä on paljon puuhaa. Pakkotyö ja Karkoitus-laitoksessa laaditaan vallankumouksen historiaa. Vera Fignerin tehtävänä on provokaattori Asevin surullisen kuuluisan historian poiminninen esiin.

Mutta on saman tekevää, olipa hän mukana tai ei. Hänelle kumartuvat kaikki päät. Hänen vankikoppiinsa, joka on siirretty Moskovan vallankumousmuseoon, tekee koko Venäjä pyhiinvaellusmatkoja. Tänne Mihailovskiin löytävät tiensä kirjeet kaikista maailman kolkista. Ja tänne saapuu Tagoren pojanpoika kysymään lupaa, saadakseen kääntää Vera Fignerin kirjat bengalinkielelle.

Minua polttaa muuan kysymys.

— Oletteko kommunisti, Vera Figner?

— En.

— Uskotteko, että bolshevikit tulevat pysymään vallassa?

— Uskon.

— Minkä vuoksi?

— Sen vuoksi, että he olivat ainoat, jotka käsittivät, mitä oli ratkaisevalla hetkellä tehtävä. Juuri he antoivat Venäjälle rauhan. Ja nähdäänhän, lisäsi hän, että olosuhteet paranevat maassa vuosi vuodelta.

Juuri tätä halusin tietää....

Pitkän pöydän ääressä kirjastossa asterioidaan.

— Kuinka kauan olitte Siperiassa? kysyn minä pöytätoveriltani.

— Seitsemäntoista vuotta.

— Missä?

— Ljena-virran varrella.

Ja hän sanoo kaiken niin koruttomasti. Ja se ei olekaan mitään ihmeellistä eikä merkillistä täällä. — Kerran nuoruudessaan lähdettiin "kansan pariin," jäätiin johonkin kylään, perustettiin koulu, jotta lapset olisivat oppineet lukemaan ja kirjoittamaan. Palkinnoksi tästä saatiin Siperia....

Ulkona huojuu linnanpuisto.

Kerrotaan, että muudan Sheremetjev-kreiveistä järjesti sellaisen yllätyksen metsässä linnan ympärillä, kun keisari Paul saapui vieraisille, että kaikki puut kaatua romahtivat maahan keisarin lähestyessä.

Seison lehtipuukäytävällä ja ajattelen tätä ja paljon muuta, jolla on yhteyttä menneihin "suuruusaikoihin".

— Minne olen saapunut? Missä olen?

Vera Fignerin ääni havahduttaa minut unelmistani. Hän utelee minulta:

— Miten on naisten laita Ruotsissa? Minä vuonna he saivatkaan äänioikeuden?

Liberty Haalin Näyttämöltä

esitetään

Sunnuntaina, t.k. 23 päivänä

kolminäytöksinen huvinäytelmä

"Eläviäkuvia"

HENKILÖT

HANNU MIEKKONEN, liikemies ..... **A. Heiskanen**
HILDA, hänen vaimonsa ..... **Elvi Vainikainen**
EFRAIM PYHTIA, Hildan isä ..... **H. Hokkinen**
MALVINA, Hildan äiti ..... **Mrs. Toivonen**
MARTTA SINISALO ..... **Nellie Salo**
TANELI JURRIKKA, ammattipainija ..... **V. Karhunen**
BORIS MIHAILOVITSH MENSKY ..... **E. Ristonen**
GUSTAF MAYER, teatterin omistaja ..... **J. Seppälä**
HÄRKÖNEN, kirjanpitäjä ..... **A. Kari**
EMMA, palvelustyttö ..... **Aune Ritari**

Tapahtuu Helsingissä vuonna 1904.

PILETTEJÄ MYYDÄÄN Jack Seppälän ja John Lehtelän saunoilla, hinta 50 senttiä.

HUOM.! Kuten ylläoleva osajako näyttää, ovat kappaleen roolit enimmäkseen vanhojen ja tunnettujen henkilöiden käsissä, joten kappaleen esitys tulee onnistumaan.

"Kisan" huvitoimikunta.

Sudburyn Liberty Haalilla

—on—

t.k. 25 pnä, alkaen 8.30 illalla

OHJELMA-ILTAMA

Esitetään yksinäytöksinen huvinäytelmä

"Kun Harsopusero Ilmestyy Herrasväen Eteiseen"

LOPUKSI TANSSIA HYVÄLLÄ SOITOLLA

Sisäänpääsy 35 senttiä. Lainakirjastokomitea.

Tulot iltamista käytetään lainakirjaston hyväksi.

Viimeinen kerta tänä iltana
LON CHANEY
"Laugh Clown Laugh"
Chaneyn viimeisin ja parhain kuva

Regent

MAANANTAINA ja TIISTAINA

DOROTHY MACKAIL ja JACK MULHALL

Näyttämöllä koko ensi viikon ajan

"SNOOK'S MUNROE"
JA HÄNEN
"SUNSHINE GANG"
11 HENKILÖÄ — 8 HENKINEN SOITTOKUNTA

Kaikki ovat nuorukaisia — 4 ja 16 ikävuosien välillä — Heidän ohjelma on kaikki uutta

PAREMPAA KUIN KOSKAAN ENNEN

Erikoisen hyvää komediaa — hyvä musiikki

Eteviä tanssijoita sekä laulajia

P.S. — He ovat näytelleet kaikissa suurimmissa teattereissa ja näyttelevät Toronton "Uptown" teatterissa sen jälestä kuin ovat olleet täällä.

— AIKA JA HINNAT —

Iltapäivällä 2:30 — Lapset 15c — Aikuisilta 35c
VAUDEVILLE NÄYTÄNTÖJEN VÄLILLÄ
Illalla 7:30 ja 9:15 — Lapset 25c—35c — Aikuisilta 65c

OHJELMAN MUUTOS KESKIVIIKKONA JA PERJANTAINA

Keskiviikkona ja Torstaina "Tragedy of Youth" "Cameo Komedia" "Hodge Podge"

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri
Sudbury Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tr. Koljonen

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

LUONTAINEN HOITAJA JA HIEROJA
Mary Poukama,
ottaa työtä kotonaan Ontario kadulla 610, tulee myös potilaiden luo. Puhelin 457. Sudbury, Ont. (KL

LABERGE LUMBER COMPANY
rakennustarpeita
Täydellinen varasto

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

AUTOLIIKE

PHONE 1157

Myöskin myydään laivapilettejä Suomeen ja Suomesta tänne parhaimmille linjoille.

CHAS. HÄYRINEN
354 Albert St., W. (T
SAULT STE. MARIE, ONTARIO

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2293 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Ketola

Ruokaa ja asuntoa

saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Toht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 135 — Kotiin 426 M.

Taylor Bros.

Antakaa meidän langoittaa talonne tai sähköuuninne.
134 Gore St. — Puhelin 1784
SAULT STE. MARIE, ONT.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notariot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä.
Tulkaa katsomaan meidän varastoa.

BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

JOHN KONKA
JALKINELIIKE
Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

UUSI SAUNA

Avoinna joka arkipäivä
kello 10 a.p. 12 yöllä.
John Aho,
340 Albert St. W.

317 Albert St. W., Soo, Ont.

Hieroja
K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Finnish Bottling Works
— valmistaa —
parhaimmat virvokejuomat
Soossa
V. Lähde, omist.
324 BLOOR ST. — PUH 1123 W.